

Från: Sina Granath <sina.granath@ei.se>
Skickat: den 5 februari 2024 10:58
Till: Regelrådet
Ämne: Remiss av Energimarknadsinspektionens nya föreskrifter om elleverantörers information till elanvändare
Bifogade filer: EIFS om elleverantörers information till elanvändare - Bilaga 1.pdf;
Konsekvensutredning - Bilaga 2.pdf
Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga
Kategorier: Björn
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2024-26:01
DocumentIsArchived: -1

Du får inte e-post ofta från sina.granath@ei.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej,

Energimarknadsinspektionen (Ei) föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om elleverantörers information till elanvändare.

I förordning (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster har Ei getts rätt att meddela föreskrifter om elleverantörers skyldighet att lämna information till elanvändare.

Syftet med föreskrifterna är att specificera och komplettera ellagens (1997:857) och förordningens krav gällande elleverantörers

- fakturainformation,
- information till elanvändare på webben eller på annat sätt, och
- sammanfattning av avtalsvillkor

Förslaget och konsekvensutredningen har varit ute på remiss mellan den 17 november - 8 december 2023.

Ei ger er möjlighet att lämna eventuella synpunkter på förslaget till föreskrifter (bilaga 1) samt konsekvensutredningen (bilaga 2).

Svar skickas via e-post till Ei:s registrator (registrator@ei.se). Ange ärendenummer 2023-102928 i ämnesraden på epostmeddelandet.

Ei emotser Regelrådets svar senast **den 26 februari 2024**.

Vid eventuella frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta Sina Granath (tel. 016-542 91 38, e-postsina.granath@ei.se) eller Marie Larsson, jurist (tel. 016-16 27 21, e-post marie.larsson@ei.se).

Med vänliga hälsningar

Sina Granath | Jurist

016-542 91 38 | Växel 016-16 27 00

Postadress Box 155, 631 03 Eskilstuna

Besöksadress Libergsgatan 6, Eskilstuna | Drottninggatan 26, Stockholm

www.ei.se

[Läs om vår personuppgiftsbehandling i samband med mejl](#)

Energimarknadsinspektionens författningssamling

Utgivare: Namn (chefsjurist)

ISSN: 2000-592X

EIFS 2024:nr

Utkom från trycket den Klicka på pilen och välj datum

Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om elleverantörers information till elanvändare;

beslutade den Klicka på pilen och ange datum.

Energimarknadsinspektionen föreskriver¹ följande med stöd av 11, 13, 15 och 20 §§ förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster och beslutar följande allmänna råd.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd innehåller bestämmelser om elleverantörers skyldighet att

- tillhandahålla en kortfattad och lättillgänglig sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren enligt 9 kap. 21 § tredje stycket ellagen (1997:857),
- tillhandahålla en tydlig faktura enligt 5 § förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster,
- lämna information på faktura eller i samband med fakturering enligt 9–10 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster,
- lämna uppgifter om faktisk elförbrukning enligt 12 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster,
- lämna uppgifter om historisk elförbrukning enligt 14 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster, och
- lämna viss information på sina webbplatser eller på något annat sätt enligt 9 kap. 22 § 1 ellagen.

2 kap. Ord och uttryck

1 § I dessa föreskrifter avses med

Aktuell tid: Centraleuropeisk tid med övergång till sommartid.

Anläggningsidentitet: Unik identitet för identifiering av elanläggning.

Elanvändare: Fysisk eller juridisk person som tar ut elenergi i en uttagspunkt.

Elområde: Elområde enligt definitionen i artikel 2.65 i Europaparlaments och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el

Fast avgift: Förutbestämd avgift som är känd innan elleveransen påbörjas för aktuell faktureringsperiod.

Fast elpris: Förutbestämt pris per förbrukad kilowattimme som är avtalat innan elleveransen enligt avtalet påbörjas, angett i öre per kilowattimme.

Fasta påslag: Förutbestämda påslag per förbrukad kilowattimme som är kända innan elleveransen påbörjas för aktuell faktureringsperiod, angett i öre per kilowattimme.

Normaltid: Centraleuropeisk tid utan omställning till sommartid.

Områdesidentitet: Unik identitet för identifiering av nätavräkningsområde.

Rörliga kostnader: Kostnader som varierar över tid beroende på elanvändarens förbrukning och är okända innan elleveransen påbörjas för aktuell faktureringsperiod, angett i öre per kilowattimme.

Spotpris: Priset på dagen-före marknaden hos en nominerad elmarknadsoperatör i aktuellt elområde, angett i öre per kilowattimme.

I övrigt har ord och uttryck i föreskrifterna samma innebörd som i ellagen (1997:857) och förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster.

3 kap. Information till elanvändare

Information om identifieringskod för leveranspunkten

1 § En elleverantör ska på elanvändarens faktura lämna information om identifieringskoden för leveranspunkten. Identifieringskoden för leveranspunkten utgörs av elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU.

Information om anvisade avtal

2 § Om en elanvändare har ett anvisat avtal ska elleverantören ange det på elanvändarens faktura. Avtalet ska benämnas *anvisat avtal*. På fakturan ska elleverantören ange vad ett anvisat avtal innebär. Det ska framgå att elanvändaren inte gjort ett aktivt val och därför har ett anvisat avtal. Det ska också framgå hur priset för det anvisade avtalet förhåller sig i jämförelse med priser för andra avtalsformer hos elleverantören.

Allmänna råd

Informationen kan exempelvis utformas enligt följande:

- Eftersom du inte gjort något aktivt val av elavtal har du idag ett så kallat anvisat avtal. Detta avtal följer priset på vårt månadsbaserade rörliga avtal. Vi rekommenderar dig att välja ett elavtal som passar dig.
- Eftersom du inte gjort något aktivt val av elavtal har du idag ett så kallat anvisat avtal. Detta avtal ligger högre i pris än andra avtal och därför rekommenderar vi dig att välja ett annat.

Information om jämförelseverktyg

3 § Om en elanvändare är en konsument eller har en årlig elförbrukning som understiger 100 000 kilowattimmar ska elleverantören lämna information till elanvändaren om jämförelseverktyget Elpriskollen (elpriskollen.se). Av informationen ska det framgå att Elpriskollen är ett oberoende jämförelseverktyg för avtal om leverans av el och att Elpriskollen tillhandahålls av Energimarknadsinspektionen.

Informationen ska lämnas på elanvändarens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var elanvändaren kan ta del av den.

Allmänna råd

Informationen kan exempelvis utformas enligt följande:

- Du har möjlighet att byta elleverantör. Det är du som elanvändare som ska göra ett aktivt val av elavtal. För att kunna fatta ett välinformerat beslut kan du använda dig av jämförelseverktyget Elpriskollen. Elpriskollen är Sveriges enda oberoende jämförelseverktyg för avtal om leverans av el och tillhandahålls av Energimarknadsinspektionen. På Elpriskollen kan du enkelt jämföra priser och villkor för olika elavtal.

Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

Information om elområde

4 § En elleverantör ska lämna information på elanvändarens faktura om vilket elområde leveranspunkten tillhör. Området ska benämnas *elområde*.

Kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder

5 § En elleverantör ska på elanvändarens faktura lämna kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder genom att hänvisa till den webbportal (energi och klimatrådgivningen.se) som Statens energimyndighet tillhandahåller, eller till kommunala energirådgivare i elanvändarens kommun.

Jämförelser med genomsnittlig elanvändare

6 § Utöver det som följer av 10 § 3 förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster ska en elleverantör ange följande på sin webbplats eller i sin applikation:

- hur uppgifter om en genomsnittlig elanvändare har tagits fram och
- var uppgifterna som ligger till grund för jämförelserna kommer ifrån.

Allmänna råd

Till jämförelsen bör elanvändaren få vägledande information om hur den kan minska sin elanvändning.

Elleverantören bör erbjuda elanvändaren möjligheten att dela information om sig själv och sin elanvändning med elleverantören för att elleverantören ska kunna göra kategoriseringen av elanvändaren mer individuell och relevant.

Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning

7 § En elleverantör ska lämna uppgifter om elanvändarens faktiska och historiska elförbrukning på ett tydligt och lättillgängligt sätt via elleverantörens webbplats som kräver elanvändarens inloggning eller applikation som kräver elanvändarens inloggning. För elanvändare med en uttagspunkt som kvarts- eller timmats ska uppgifterna presenteras i aktuell tid. Det ska även framgå att uppgifterna presenteras i aktuell tid.

Elleverantören ska utan dröjsmål lämna uppgifterna till elanvändaren efter att elleverantören tagit emot dem

från nätföretaget.

Utöver det som följer av 14 § förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster ska elleverantören efter faktureringsperiodens slut presentera elanvändarens historiska elförbrukning i kombination med kostnaderna för elleveransen. Det ska även anges om kostnaderna presenteras inklusive eller exklusive mervärdesskatt och att den fasta avgiften är exkluderad. Om elanvändaren har ett avtal där priset per kilowattimme ändras varje timme ska kostnaderna presenteras för varje timme. Om elanvändaren har ett avtal där priset per kilowattimme ändras varje kvart ska kostnaderna presenteras för varje kvart.

Allmänna råd

Om det är möjligt med hänsyn till de mätvärden elleverantören tagit emot från nätföretaget bör uppgifterna om historisk elförbrukning redovisas i stapeldiagram som innehåller följande uppgifter:

- kvartsvärden i 96 staplar per dygn,
- timvärden i 24 staplar per dygn,
- dygnsvärden i 28–31 staplar per månad,
- veckovärden i 52–53 staplar per år, och
- månadsvärden i 12 staplar per år.

Med *kostnader för elleverans* avses summan av samtliga kostnader exklusive fast avgift.

Sammanfattning av avtalsvillkor

8 § En elleverantör ska tillhandahålla elanvändaren en kortfattad och lättillgänglig sammanfattning av avtalsvillkoren. Sammanfattningen ska åtminstone innehålla följande uppgifter:

- elleverantörens namn, telefonnummer och webbplats,
- vid vilken tidpunkt elleverantören planerar att påbörja leveranserna till elanvändaren,
- den tid som avtalet löper på eller om det löper tills vidare,
- vad som gäller i fråga om förlängning av ett avtal som löper under viss tid,
- villkoren för uppsägning och om avtalet kan sägas upp avgiftsfritt, och
- var elanvändaren kan hitta information om elleverantörens priser.

Sammanfattningen ska hållas åtskild från de fullständiga avtalsvillkoren.

Elleverantören ska tillhandahålla sammanfattningen *innan* avtalet ingås eller bekräftas. Detsamma gäller i det fall avtalet ingås genom en mellanhand.

Elleverantören ska *efter* att avtalet har ingåtts och bekräftats, under avtalets löptid, tillhandahålla sammanfattningen av avtalsvillkoren i läsbar och varaktig form via elleverantörens webbplats som kräver elanvändarens inloggning eller applikation som kräver elanvändarens inloggning. På elanvändarens faktura ska det anges var elanvändaren kan hitta sammanfattningen av avtalsvillkoren.

Allmänna råd

En kortfattad och lättillgänglig sammanfattning kan exempelvis presenteras i punktform.

Information om efterfrågeflexibilitet

9 § En elleverantör ska på en elanvändares faktura hänvisa till den information om efterfrågeflexibilitet som finns på Energimarknadsinspektionens webbplats.

Allmänna råd

Förutom hänvisningen till Energimarknadsinspektionens webbplats bör elleverantören även informera elanvändarna om efterfrågeflexibilitet på sin webbplats eller i sin applikation. Informationen kan utformas enligt följande:

Allmän information

Informationen om efterfrågeflexibilitet på elleverantörens webbplats eller applikation bör vara allmänt hållen och ägnad att hjälpa elanvändare att identifiera och förstå hur de, med utgångspunkt i deras individuella förutsättningar har möjlighet att vara flexibla i sin elanvändning. Elanvändarna bör också upplysas om konsekvenserna av olika val, som exempelvis valet att byta till ett avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn. Målet är att elanvändarna ska förstå att det finns möjligheter att använda el på ett flexibelt sätt för att påverka förbrukningen och därmed kostnaderna.

Kundspecifik information

Informationen på elleverantörens webbplats som kräver inloggning eller applikation, som kräver inloggning (exempelvis *Mina sidor*) som riktar sig till en enskild elanvändare med ett avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn bör vara kundspecifik. Med kundspecifik avses att informationen är anpassad till den specifika elanvändaren och grundar sig på elanvändarens individuella förutsättningar att vara flexibel, exempelvis system för uppvärmning, solceller eller elbil.

4 kap. Information till konsumenter

Information om gällande priser för elleverans

1 § Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören dela upp hela beloppet för elleveransen på elanvändarens faktura enligt följande:

Om priset per kilowattimme är detsamma under avtalets bindningstid

- fast elpris
- fast avgift
- mervärdesskatt

Om priset per kilowattimme ändras varje månad baserat på en kollektiv schablon

- medelspotpris
- rörliga kostnader
- fasta påslag
- fast avgift
- mervärdesskatt

Om priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn

- spotpris
- rörliga kostnader
- fasta påslag
- fast avgift
- mervärdesskatt

Om en del av priset är ett sådant pris som avses i andra stycket och en annan del av priset är sådant som avses i tredje eller fjärde stycket ska beloppet delas upp i enlighet med respektive stycke.

Om fakturaperioden omfattar flera kalendermånader ska varje månad redovisas separat i enlighet med andra till femte styckena.

Medelspotpris, spotpris, rörliga kostnader och fasta påslag ska benämnas på detta sätt.

Uppdelningen av beloppet ska följa den ordning som anges i respektive stycke.

Om elleverantören använder sig av ett tillfälligt lägre pris ska det anges på fakturan. Det ska även anges när det tillfälliga lägre priset upphör.

Allmänna råd

Med *avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn* avses exempelvis avtal där priset per kilowattimme ändras varje timme och avtal där priset per kilowattimme ändras varje kvart.

Med *fast avgift* avses exempelvis månads- eller årsavgift.

För avtal som har varierande prissättning under olika perioder, exempelvis avtal där priset per kilowattimme ändras varje månad under sommarhalvåret men inte under vinterhalvåret, bör en uppdelning av beloppet anges enligt 1 § andra stycket under vinterhalvåret och enligt 1 § tredje stycket under sommarhalvåret.

För avtal där elleverantören genomför löpande prissäkring för konsumentens räkning, så kallade portföljavtal eller förvaltade avtal, kan resultatet av prissäkringen anges som en egen rad utöver de som anges i 1 § tredje stycket.

2 § Spotpris enligt 1 § ska anges enligt följande:

Om priset för elleveransen ändras varje månad baserat på en kollektiv schablon ska medelspotpris anges som ett oviktat medelvärde av spotpriset för fakturaperiodens alla timmar eller kvartar.

Om priset för elleveransen ändras flera gånger under samma dygn ska spotpris anges som ett viktat medelvärde av spotpriset baserat på konsumentens individuella förbrukning för fakturaperiodens alla timmar eller kvartar.

Allmänna råd

Med oviktat medelvärde av spotpriset menas det aritmetiska medelvärdet.

3 § Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören utöver det som framgår av 1 § lämna information till konsumenten om vilka priskomponenter som ingår i fakturerade fasta påslag och rörliga kostnader samt en förklaring av vad medelspotpris eller spotpris innebär. Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Elleverantören ska även specificera priset för varje priskomponent. Uppgifterna ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i elleverantörens applikation som kräver konsumentens inloggning, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta uppgifterna.

Allmänna råd

Priskomponenter i fasta påslag och rörliga kostnader är exempelvis elcertifikat, profilkostnad, kostnad för ursprungsgarantier, avgift till Nordpool, avgift till Svenska kraftnät, avgift till eSett, resultat av löpande prissäkringar och balanskostnader.

Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

4 § Om en elanvändare är en konsument och har ett avtal där priset ändras flera gånger under samma dygn ska elleverantören tillhandahålla uppgifter om

- elförbrukningen
- priset per kilowattimme
- kostnaden för förbrukad el

för fakturaperiodens alla timmar eller kvartar.

Uppgifterna ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i elleverantörens applikation som kräver konsumentens inloggning, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta uppgifterna.

Allmänna råd

Uppgifterna om elförbrukning, priser och kostnader får kombineras med den information om faktisk och historisk elförbrukning som ska lämnas enligt 3 kap. 7 §.

Med *pris per kilowattimme för varje timme eller kvart* avses summan av spotpris, fasta påslag och rörliga kostnader.

Med *kostnad för förbrukad el* avses elförbrukningen multiplicerat med priset.

Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

Information om leveransavtalet

5 § Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören ange namnet på konsumentens leveransavtal på sin webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i sin applikation som kräver konsumentens inloggning. I direkt anslutning till avtalsnamnet ska elleverantören ange följande:

- hur ofta priset per kilowattimme ändras, och
- om konsumenten kan påverka sina kostnader genom att använda el en viss tid på dygnet.

Informationen ska vara tydlig och begriplig.

Allmänna råd

Med *i direkt anslutning* avses exempelvis direkt efter eller under avtalets namn.

Med *tydlig och begriplig* menas att informationens utformning och innehåll är lätt att uppfatta och förstå.

Informationen kan exempelvis utformas enligt följande:

- Priset per kilowattimme är detsamma under avtalets bindningstid. Du kan påverka dina kostnader genom att använda mindre el. Du kan däremot inte påverka dina kostnader genom att använda el när den är billigare.
- Priset per kilowattimme ändras varje månad. Du kan påverka dina kostnader genom att använda mindre el. Du kan däremot inte påverka dina kostnader genom att använda el när den är billigare.
- Priset per kilowattimme ändras varje timme baserat på gällande spotpriser. Du kan påverka dina kostnader både genom att använda mindre el och genom att använda el när den är billigare.
- Priset per kilowattimme ändras varje kvart baserat på gällande spotpriser. Du kan påverka dina kostnader både genom att använda mindre el och genom att använda el när den är billigare.

Information om konsumenters rättigheter

6 § Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören lämna information till konsumenten om konsumentens rättigheter som åtminstone omfattar följande bestämmelser:

9 kap. 11–12, 14–16, 17, 21, 23–24, 26–27, 29, 31, 33 §§ och 11 kap. 2–4, 6, 9–10 §§ ellagen (1997:857) och 6–7, 12, 14 §§ förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster och 3 kap. 7 § dessa föreskrifter.

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Allmänna råd

Informationen kan utformas i enlighet med de exempel som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter.

Med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

Information om oberoende instans för tvistlösning utanför domstol

7 § Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören lämna information till konsumenten om Allmänna reklamationsnämnden som är en oberoende instans för tvistlösning utanför domstol. Elleverantören ska också lämna information om kontaktuppgifter till Allmänna reklamationsnämnden. Med kontaktuppgifter avses åtminstone webbplats och postadress.

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Allmänna råd

Med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

Information om gemensam kontaktpunkt

8 § Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören lämna information till konsumenten om Konsumenternas energimarknadsbyrå som är Sveriges gemensamma kontaktpunkt där konsumenter kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, tillämplig rätt och tillgängliga mekanismer för tvistlösning i händelse av en tvist.

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Allmänna råd

Med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2025.

På Energimarknadsinspektionens vägnar

Byte av elleverantör

Du kan byta elleverantör kostnadsfritt. Bytet ska genomföras inom tre veckor. (9 kap. 11 § ellagen)

Om du säger upp ett tidsbestämt elavtal med (helt eller delvis) fast pris innan bindings- eller uppsägningstiden har löpt ut kan elleverantören ha rätt att debitera dig en avgift för brutet avtal. Avgiften ska vara skäligen och får inte överstiga elleverantörens direkta ekonomiska förlust som orsakas av uppsägningen. Avgiften får endast tas ut om det tydligt framgår av avtalsvillkoren att den får tas ut och vad den omfattar. (9 kap. 12 § ellagen)

Elleverantörens leveransskyldighet och mottagningsplikt

Elleverantören måste leverera el till dig tills du byter elleverantör eller slutar ta ut el. (9 kap. 14 § ellagen)

Du har rätt att få information 90 till 60 dagar innan ett tidsbestämt avtal löper ut. Av informationen ska det framgå när ditt avtal upphör att gälla, vilken uppsägningstid som gäller och vilket avtal du kommer få om du inte säger upp det nuvarande avtalet. (9 kap. 15 § ellagen)

Din elleverantör är skyldig att ta emot och betala för den förnybara el som du producerar om du är berättigad till skattereduktion för mikroproduktion och om du inte har ingått avtal med en annan elleverantör om att ta emot elen. (9 kap. 16 § ellagen)

Dynamiska elpriser

Du har rätt att få information om möjligheter, kostnader och risker med avtal med dynamiskt elpris innan du ingår ett sådant avtal. (9 kap. 17 § ellagen)

Uppgifter i elavtalet

Du har rätt att ta del av följande avtalsvillkor innan avtalet ingås eller bekräftas. Detta gäller även om avtalet ingås genom en mellanhand. (9 kap. 21 § ellagen)

1. elleverantörens namn, adress, telefonnummer och webbplats,
2. när avtalet träffas och vid vilken tidpunkt elleverantören planerar att påbörja leveranserna,
3. den tid som avtalet löper på eller om det löper tills vidare,
4. vilka tjänster som avtalet omfattar,
5. elleverantörens åtagande,
6. villkoren för fakturering och betalning,
7. vad som gäller i fråga om förlängning av ett avtal som löper under en viss tid,
8. villkoren för uppsägning av avtalet och om avtalet kan sägas upp avgiftsfritt,
9. hur ersättningen beräknas vid uppsägning i förtid av ett avtal som löper under viss tid,
10. villkoren för ersättning om elleverantören inte uppfyller sitt åtagande enligt avtalet,
11. var det finns information om elleverantörens priser, övriga tjänster och villkor samt om konsumenträttigheter, och
12. hur tvistlösning utanför domstol inleds.

Information om ändrade avtalsvillkor

Innan elleverantören ändrar dina avtalsvillkor i ett avtal som löper tills vidare ska du informeras om det i ett särskilt meddelande senast två månader innan de nya villkoren börjar gälla. Du ska också informeras om din rätt att säga upp avtalet. Om det är priset för elleveransen som ändras ska du få veta skälen till det. (9 kap. 23 § ellagen)

Fakturering

Faktureringen ska baseras på din elförbrukning men om ditt nätföretag inte har dina förbrukningsuppgifter ska du faktureras baserat på en uppskattad förbrukning. Du har rätt att faktureras minst varje kvartal. Du ska kunna få din faktura i elektronisk form. Elleverantören får inte ta betalt för att skicka en faktura till dig. (9 kap. 24 och 27 §§ ellagen, 6–7 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)

Betalningssätt

Elleverantören får ta ut en avgift för det betalningssätt som du har valt men avgiften får inte överstiga kostnaderna för användningen av betalningssättet. (9 kap. 29 § ellagen)

Aggregeringstjänster m.m.

Du ska, oberoende av ditt avtal med en elleverantör och utan dennes godkännande, kunna köpa och sälja andra eltjänster än elleverans. (9 kap. 31 § ellagen)

Elleverantören får inte ta ut oskäligen avgifter eller ställa oskäligen krav för att du har ett avtal om en aggregeringstjänst. Elleverantören ska på begäran lämna uppgifter om din historiska elförbrukning till ett företag som du utser. (9 kap. 26 och 33 §§ ellagen)

Uppgifter om faktisk och historisk förbrukning

Du ska utan kostnad få uppgifter om din elförbrukning via elleverantörens webbplats som kräver din inloggning eller applikation som kräver din inloggning. (12 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster och 3 kap. 7 § EIFS 2024:X)

Du ska också utan kostnad få uppgifter om historisk elförbrukning från elleverantören. Uppgifterna ska omfatta din elförbrukning från de föregående tre åren. (14 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)

Om du inte har en mätare som kan fjärravläsas ska du få uppgift om din elförbrukning från elleverantören minst var sjätte månad. Uppgifterna ska dock lämnas var tredje månad om du begär det eller har valt elektronisk fakturering. (12 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)

Avbrytande av elöverföring

Din el får stängas av endast om du har åsidosatt dina skyldigheter och det rör sig om ett väsentligt avtalsbrott. Du ska också ha uppmanats att vidta rättelse inom en skälig tid och ha informerats om att elen kan stängas av. Elen får inte stängas av om du har åtgärdat bristen inom den tiden. Om det finns anledning att befara att ett avbrott skulle medföra en personskada som inte är obetydlig eller en omfattande sakskada får din el inte stängas av. (11 kap. 2 § ellagen)

Om skälet till att din el ska stängas av är att du inte har betalat din elräkning finns ytterligare krav för att elen ska få stängas av. Elleverantören ska informera dig om vilka alternativ som finns för att undvika att elen stängs av. Du ska också ha uppmanats att betala inom tre veckor från att du delgavs en betalningsuppsmaning. Om skulden är tvistig, det vill säga om du har bestridit skulden, får din el inte stängas av förrän tvisten är löst. (11 kap. 3 § ellagen)

Om din el stängs av på begäran av din elleverantör utan att de nödvändiga förutsättningarna är uppfyllda har du rätt till ersättning för skador som orsakas av att elen stängs av. Sådant skadestånd omfattar ersättning för utgifter och inkomstbortfall samt för annan förlust på grund av avbrottet. Du måste meddela elleverantören om du har ett krav på ersättning inom två år från det att skadan inträffade. (11 kap. 6, 9–10 §§ ellagen)

Konsekvensutredning avseende föreskrifter och allmänna råd om elleverantörers information till elanvändare

Sammanfattning

Denna konsekvensutredning avser nya föreskrifter om elleverantörers information till elanvändare.

Energimarknadsinspektionen (Ei) har i förordning (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster getts rätt att meddela föreskrifter om elleverantörers (kallas i denna konsekvensutredning för elhandelsföretag) skyldighet att lämna information till elanvändare.

Syftet med föreskrifterna är att specificera och komplettera ellagens (1997:857) och förordningens krav gällande elhandelsföretagens

- fakturainformation,
- information till elanvändare på webben eller på annat sätt, och
- sammanfattning av avtalsvillkor

Ytterligare ett syfte med föreskrifterna är att omhänderta två åtgärdsförslag som Ei presenterade i april 2023 i rapporten *Konsumenter och efterfrågeflexibilitet - En nulägesbeskrivning och åtgärdsförslag för ökad flexibilitet*¹.

- Förslag j: Utredda om och hur villkoren i elavtalen, och konsekvenserna av dessa villkor, bör redovisas av elhandelsföretagen på fakturor, på webbplatser eller på annat sätt och om det finns skäl att ställa krav på hur elavtal benämns och hur det kan regleras. Syftet är att det ska vara tydligt för konsumenter hur priset sätts och varierar över tid samt om avtalet möjliggör kostnadsbesparingar genom att konsumenterna är flexibla i sin elanvändning.

¹ Ei R2023:04

- Förslag k: Utredda om det finns skäl att ställa krav på elhandelsföretagen att de ska informera om efterfrågeflexibilitet och energieffektivisering på fakturor, på webbplatser eller på annat sätt och hur det kan regleras.

Föreskrifterna reglerar således elhandelsföretagens skyldighet att lämna information om

- Identifieringskod för leveranspunkten
- Anvisade avtal
- Jämförelseverktyg
- Elområde
- Kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder
- Jämförelser med genomsnittlig elanvändare
- Faktisk och historisk elförbrukning
- Sammanfattning av avtalsvillkor
- Information om efterfrågeflexibilitet
- Gällande priser för elleverans
- Leveransavtal
- Konsumenters rättigheter
- Oberoende instans för tvistlösning utanför domstol
- Gemensam kontaktpunkt

Föreskrifterna ska främja marknadernas funktion genom att stärka elanvändarnas ställning på energimarknaderna och skapa förutsättningar för ökad efterfrågeflexibilitet.

Föreskrifterna kompletterar och specificerar delvis bestämmelserna i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Föreskrifterna har därför samma ordningsföljd som förordningen för att underlätta för läsaren.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Konsekvensutredningen har tagits fram i enlighet med förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Bakgrund och bemyndiganden

Den 1 juni 2023 ändrades ellagen.² Flera nya bestämmelser trädde i kraft och andra ändrades. Förändringarna har sin bakgrund i elmarknadsdirektivet³ och syftar till att stärka elanvändares skydd på elmarknaden.

I och med elmarknadsdirektivet har det tillkommit många nya informationskrav på elhandelsföretagen. Exempelvis har det införts krav på att elhandelsföretagens fakturor gällande leverans av el ska ha ett visst innehåll, att elhandelsföretagen ska tillhandahålla viss information på sina webbplatser eller på annat sätt och att elhandelsföretagen ska se till att elanvändarna får en sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren.

Det är inte bara ellagen som förändrades utan även tillhörande förordningar. När det gäller leverans av el trädde en helt ny förordning om leverans av el och aggregeringstjänster i kraft samtidigt som ändringarna i ellagen. Den nya förordningen innehåller flera bemyndiganden (11, 13, 15 och 20 §§) för Ei att utfärda ytterligare föreskrifter.

Nedan redovisas de bemyndiganden föreskrifterna utgår ifrån.

Område	Ellag (1997:857)	Förordning (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster	Föreskrifter och allmänna råd om elleverantörers information till elanvändare
Sammanfattning av avtalsinnehållet	9 kap. 22 § punkt 2 Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om 2. vilka delar av avtalsinnehållet enligt 21 § som ska finnas med i den sammanfattning som	20 § punkt 2 Ei får meddela föreskrifter om 2. vilka delar av avtalsinnehållet som ska finnas med i den sammanfattning som en elleverantör enligt 9 kap. 21 § tredje stycket ellagen (1997:857) ska tillhandahålla	3 kap. 8 § Sammanfattning av avtalsvillkor

² Prop. 2022/23:59, bet. 2022/23:NU9, rskr. 2022/23:170.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU

elleverantörer ska tillhandahålla enligt tredje stycket samma paragraf och hur sammanfattningen ska tillhandahållas.

elanvändaren och hur den ska tillhandahållas.

Viss information till elanvändare på webbplatser eller på något annat sätt	9 kap. 22 § punkt 1 Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om 1. att elleverantörer ska vara skyldiga att lämna viss information till elanvändare på sina webbplatser, i reklam eller på något annat sätt, och	20 § punkt 1 Ei får meddela föreskrifter om 1. att elleverantörer ska vara skyldiga att lämna viss information till elanvändare på sina webbplatser eller på något annat sätt,	3 kap. 9 § Information om efterfrågeflexibilitet 4 kap. 5 § Information om leveransavtalet
Fakturerings och viss information i samband med fakturerings	9 kap. 25 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om elleverantörers fakturerings av elanvändare och om skyldighet för elleverantörer att lämna viss information till elanvändaren i samband med fakturerings.	11 § Ei får meddela ytterligare föreskrifter om den information som elleverantören ska lämna till elanvändaren på fakturan eller i samband med fakturerings.	3 kap. 1 § Information om identifieringskod för leveranspunkten 3 kap. 2 § Information om anvisade avtal 3 kap. 3 § Information om jämförelseverktyg 3 kap. 4 § Information om elområde 3 kap. 5 § Kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder 3 kap. 6 § Jämförelser med genomsnittlig elanvändare 4 kap. 1-4 §§ Information om gällande priser för elleverans

4 kap. 6 §
Information om
konsumenters
rättigheter

4 kap. 7 §
Information om
oberoende instans för
tvistlösning

4 kap. 8 §
Information om
gemensam
kontaktpunkt

13 § Ei får meddela ytterligare föreskrifter om de uppgifter om faktisk elförbrukning som elleverantören ska lämna till elanvändaren.	3 kap. 7 § Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning
--	--

15 § Ei får meddela ytterligare föreskrifter om de uppgifter om historisk elförbrukning som elleverantören ska lämna till elanvändaren.	3 kap. 7 § Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning
--	--

Att elanvändare får den information de behöver för att förstå sitt avtal, sina fakturor och rättigheter är viktigt för att elanvändare ska kunna bli starkare och tryggare samt känna ett ökat förtroende för elhandelsmarknaden. Ei anser att kundinformationen på elhandelsmarknaden kan bli bättre och har därför tagit fram dessa föreskrifter och allmänna råd som kompletterar och förtydligar kraven på information till elanvändare. Genom tydliga föreskrifter blir det också lättare för elhandelsföretagen att veta vilken information som elanvändare har rätt att få.

Branschbeskrivning (elmarknaden)

Sedan omregleringen av den svenska elmarknaden 1996 är handel och produktion av el konkurrensutsatt och kunderna kan välja vilket elhandelsföretag de vill köpa sin el från. Det finns ca 200 elproducenter och ca 150 elhandelsföretag. Det finns två flöden från producent till elanvändare: ett fysiskt och ett ekonomiskt. Det

fysiska flödet, det vill säga elleveransen, går från producenterna via elnätet till elanvändaren. Det ekonomiska flödet går från elanvändaren till producenten via elhandelsföretaget och elbörsen (elnätsföretaget får också betalt för nätleveransen). I varje ögonblick måste inmatning och utmatning av el till elnätet var lika stora för att elsystemet ska vara i balans. Därför finns även balansansvariga som en viktig aktör på elmarknaden.

Elnätet

Elnätsverksamhet är ett reglerat monopol där elanvändare är hänvisade till sitt lokala elnätsföretag. Monopolet är reglerat av Ei. Elnätsföretagens avgifter begränsas bland annat genom att Ei sätter en övre gräns (en intäktsram) för hur mycket varje elnätsföretag får ta ut i sammanlagda avgifter av sina kunder. Ramen sätts i förväg och gäller för fyra år i taget. Regelverket ställer också krav på att elnätsföretagen har få elavbrott, rätt spänningskvalitet och att de kunder som vill ansluta sig till elnätet får göra det till rimliga villkor. Ett elnätsföretag kan tillhöra samma koncern som ett elhandelsföretag, men de båda företagen ska enligt ellagen drivas åtskilda från varandra. Elnätet kan delas in i tre nivåer: transmissionsnät, regionnät och lokalnät. Transmissionsnätet transporterar el långa sträckor med höga spänningsnivåer. Regionnäten transporterar el från transmissionsnätet till lokalnäten och i vissa fall direkt till större elanvändare. Lokalnäten ansluter till regionnäten och transporterar el till hushåll och andra slutkunder.

Grossistmarknaden

På grossistmarknaden handlas el mellan producenter, elhandelsföretag och andra stora elanvändare. Sveriges elmarknad är direkt sammankopplad med Danmark, Finland, Litauen, Norge, Polen och Tyskland och indirekt med i princip hela Europa.

Grossistmarknaden består av flera delmarknader beroende på de olika tidshorisonterna där elen handlas. På **dagen före-marknaden** (spotmarknaden) sker merparten av den fysiska handeln. Priset för nästkommande dygns alla timmar, det så kallade spotpriset, bestäms utifrån tillgång och efterfrågan för varje timme. Handeln sker med ett auktionsförfarande som även räknar med överföringskapaciteten i elnäten mellan de olika elområdena. Majoriteten av fysisk el handlas på dagen före-marknaden hos en organiserad marknadsplats, resten handlas med bilaterala avtal, det vill säga avtal direkt mellan två parter.

Intradagsmarknaden är en annan delmarknad, en justeringsmarknad som ger aktörerna möjlighet att handla sig i balans fram till en timme före drifttimmen om förutsättningarna har ändrats efter det att dagen före-marknaden stängt.

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) har tillsammans med de andra nordiska systemansvariga inrättat **balansmarknaden** för att kunna säkerställa sitt behov av reglerresurser i realtid på ett kostnadseffektivt sätt.

För att prissäkra sig på längre sikt än ett dygn i förväg kan aktören handla olika typer av elterminer på den **finansiella marknaden**. Idag finns kontrakt som gäller för enstaka dagar framåt upp till 10 år.

Slutkundsmarknaden

De allra flesta kunder handlar sin el av ett elhandelsföretag. Den så kallade slutkundsmarknaden för el i Sverige är konkurrensutsatt och karakteriseras i dagsläget av många aktörer och låga inträdeshinder.

De elhandelsavtal som i dag finns på marknaden kan i princip delas upp i två huvudkategorier: fastprisavtal och rörliga avtal. Utöver den uppdelningen är det också vanligt att elhandelsföretagen erbjuder el från specifika energikällor, och det finns även olika typer av avtalskonstruktioner som är en blandning av fast och rörligt avtal.

I ett fastprisavtal åtar sig elhandelsföretaget att leverera el till ett visst pris oavsett hur deras inköpspris på grossistmarknaden varierar. Det innebär att kunden i förväg vet hur mycket varje förbrukad kilowattimme kommer att kosta. För rörliga avtal gäller i stället att priset till kund tillåts variera beroende på elhandelsföretagets kostnader för inköpt el. De flesta kunder med rörligt avtal debiteras månadsvis i efterhand baserat på det genomsnittliga priset som varit på dagen före-marknaden. Kunderna har också möjlighet att teckna elhandelsavtal som varierar timme för timme efter hur priset på dagen före-marknaden förändras, så kallade timprisavtal.

På slutkundsmarknaden förekommer även så kallade portföljavtal (bland annat även kallade förvaltade avtal, portföljförvaltade avtal eller elprisfond). Avtalstypen går i huvudsak ut på att elhandelsföretagen genom löpande prissäkringar på den finansiella marknaden kombinerat med handel på den fysiska marknaden försöker skapa ett stabilt och konkurrenskraftigt pris.

Ett anvisat avtal är lite förenklat ett avtal som en slutkund får om den inte aktivt väljer avtalsform, exempelvis om kunden flyttar. Som regelverket ser ut är det kundens elnätsföretag som ansvarar för anvisning av ett elhandelsföretag som i sin tur anvisar kunden ett elhandelsavtal. Elhandelsföretag måste informera sina

anvisade kunder varje kvartal om vilka olika avtal som elhandelsföretaget erbjuder och att det går att jämföra priser och leveransvillkor från andra elhandelsföretag på Elpriskollen. De måste även informera på sina fakturor om vad det innebär att avtalet är anvisat.

Elhandelsföretaget köper i de flesta fall in den el som det säljer till slutkunderna från grossistmarknaden. Det innebär att priset som sätts där är viktigt även på slutkundsmarknaden. I de fall kunden tecknat ett rörligt avtal är det dagen före-marknadens priser som är centrala. Om kunden tecknat ett fastprisavtal så kommer elhandelsföretaget i regel vilja prissäkra sin leverans, och priserna på den finansiella marknaden blir då mer centrala för kundens pris.

Elpriskollen, som är Sveriges enda oberoende jämförelseverktyg, visar de vanligaste avtalen på marknaden. Elpriskollens syfte är att elanvändare på ett enkelt sätt ska få tillgång till användbar information om priser och villkor för att med ökad kunskap kunna agera på elmarknaden. Tjänsten är reklam- och kostnadsfri. Besökare kan jämföra priser och villkor hos alla elhandlare som säljer el till elanvändare i Sverige som har en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh. Antalet unika besökare på Elpriskollen har ökat de senaste åren, från 65 000 besökare år 2015 till 305 000 besökare år 2021. Under år 2022 hade sidan 780 400 unika besökare.

Marknadens aktörer

Elanvändare och konsumenter

Begreppet elanvändare och kund används synonymt i denna konsekvensutredning och avser både privat- och företagskunder hos ett elhandelsföretag. Begreppet konsument används i rapporten synonymt med begreppet privatkund.

År 2020 fanns cirka 5,6 miljoner elanvändare, varav ungefär 4,7 miljoner var konsumenter och resterande cirka 900 000 var företagskunder⁴.

Elproducenter

Elproducenterna förser elsystemet med kraft från sina produktionsanläggningar. Gruppen producenter är mycket skiftande och sträcker sig från några av Europas största energibolag till privatpersoner som äger småskaliga anläggningar för vindkraft, vattenkraft eller solenergi. Större producenter agerar ofta i eget namn på kraftbörserna där de både säljer el fysiskt och prissäkrar sig finansiellt. Mindre

⁴ El-, gas- och fjärrvärmeförsörjningen 2020, slutliga uppgifter, Energimyndigheten och SCB.

producenter väljer ofta att sälja sin el till en större aktör som i sin tur kan agera på marknaden.

Elhandelsföretag (elleverantörer i ellagen)

Elhandelsföretag köper vanligtvis in el på grossistmarknaden, för att sedan sälja den vidare till sina kunder. Elhandelsföretag säljer och köper el i konkurrens med varandra. På slutkundsmarknaden råder fri prissättning så det är upp till kunden att välja det elhandelsföretag som erbjuder det bästa avtalet.

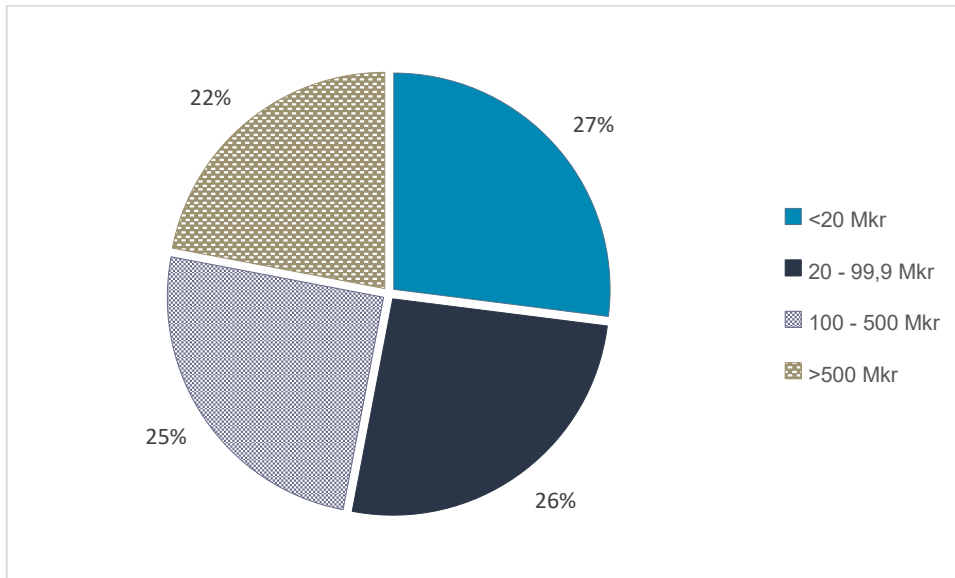
I dagsläget finns cirka 140 elhandelsföretag som rapporterar in avtal och villkor till Ei via Elpriskollen. Cirka 100 av dessa är anvisade elhandelsföretag. Utöver de elhandelsföretag som rapporterar in avtal till Elpriskollen finns ett okänt antal elhandelsföretag som inte omfattas av inrapporteringsplikten. Det rör sig bland annat om elhandelsföretag som enbart säljer el till företag med en årlig förbrukning som är 100 000 kWh eller högre. Ei bedömer att det rör sig om cirka 10 elhandelsföretag. En del av de bestämmelser som utreds gäller för alla elhandelsföretag medan andra endast gäller för de som säljer el till konsumenter. Ei har i beräkningen av antalet berörda företag utgått från att det finns cirka 150 elhandelsföretag, varav runt 140 säljer el till konsumenter.

Storleken på elhandelsföretagen varierar. De stora företagen har den allra största andelen av marknaden. De tre största företagen har tillsammans cirka 2,4 miljoner kunder, och de 30 största företagen har tillsammans ungefär 5 miljoner kunder⁵, vilket innebär runt 90 % av marknaden. Kundantalet per elhandelsföretag efter de 30 största finns inte öppet tillgängligt, men i Figur 1 nedan visas storleken sett till årlig omsättning för de 140 elhandelsföretag som var registrerade för inrapportering till Elpriskollen i juni 2022.

Figur 1 - Elhandelsföretagens omsättning⁶

⁵ Energimarknaden – Branschbevakning från Di, <https://energimarknaden.di.se/hotat-fortum-kvar-i-topp-och-tydliga-kundokningar-for-de-digitala-elbolagen/>, hämtad 2023-10-04.

⁶ Företagens storlek är uppskattade baserat på redovisad omsättning i den senast tillgängliga årsredovisningen från allabolag.se (hämtat i juni 2022).

Elnätsföretag

Elnätsföretagen är de företag som äger elnätet och ansvarar för att elen transporteras från produktionsanläggningarna till kunderna. Ett elnätsföretag måste ha tillstånd (så kallad nätkoncession) att bygga ledningar. Det är Ei som beviljar tillstånden och bedömer skäligheten för de sammanlagda intäkter som elnätsföretaget får ta ut av sina kunder.

Balansansvariga

Balansansvar innebär ett ekonomiskt ansvar för att tillförd mängd el och uttagen mängd el alltid är i balans i de inmatnings- och uttagpunkter som omfattas av balansansvaret.

Ett elhandelsföretag är skyldigt att se till att någon åtar sig balansansvaret för leveranser i en uttagpunkt, om de inte träffar ett sådant avtal själva. De balansansvariga har avtal om balansansvar med Svenska kraftnät. Dessa företag är antingen elhandelsföretag eller specialiserade företag.

Svenska kraftnät

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) är ett statligt affärsverk med flera ansvarsområden. En viktig uppgift är att förvalta, driva och utveckla det svenska stamnätet där elen transporteras från de stora kraftverken till de regionala elnäten (på de regionala och lokala elnäten är det sedan de övriga elnätsföretagen som ansvarar för transporten) och även till utlandsförbindelserna. Svenska kraftnät har rollen som systemansvarig. Det innebär att det är Svenska kraftnät som ser till att produktion och import motsvarar den förbrukning och export som finns för hela

landet. Eftersom det svenska elnätet är sammankopplat med intilliggande länder samarbetar Svenska kraftnät med övriga nordiska och baltiska transmissionsnätoperatörer.

Energimarknadsinspektionen (Ei)

Ei är en tillsynsmyndighet som arbetar på uppdrag av regeringen. Myndighetens verksamhet ska bidra till att regeringens och riksdagens energipolitik genomförs. Myndigheten ska säkerställa att marknadernas aktörer följer lagar och regler inom energimarknadsområdet. Utifrån sin expertkompetens ger Ei också förslag på lagändringar och andra åtgärder för att utveckla energimarknaderna. Av regeringens instruktion till myndigheten framgår även att myndigheten ska verka för att stärka el-, naturgas- och fjärrvärmekundernas ställning och möjliggöra aktiva valmöjligheter genom lättillgänglig och tillförlitlig information.

Konsumentverket

Konsumentverket arbetar för "väl fungerande konsumentmarknader och en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar konsumtion". Konsumentverket har många ansvarsområden och hanterar bland annat vilseledande marknadsföring, prisinformation och oskäliga avtalsvillkor på alla konsumentmarknader, vilket även innefattar elmarknaden. Ei har ett nära samarbete med Konsumentverket, bland annat inom ramen för informationsportalen "Hallå Konsument".

Konsumenternas Energimarknadsbyrå

Konsumenternas Energimarknadsbyrå (Energimarknadsbyrån) är en självständig byrå som kostnadsfritt informerar om och ger råd till privatpersoner i frågor som rör el, fjärrvärme och gas. Energimarknadsbyråns uppgift är också att fånga upp konsumentproblem inom energimarknadsområdet och föra dem vidare till berörda myndigheter och företag. Energimarknadsbyrån har en styrelse som är tillsatt av Konsumentverket, Energimarknadsinspektionen, Energimyndigheten samt branschorganisationerna Energigas Sverige och Energiföretagen Sverige. Ei hänvisar till exempel avtalsrättsliga frågor till Energimarknadsbyrån.

Kommunal rådgivning

Konsumenter (hushållskunder) kan vända sig till sin hemkommun för rådgivning i olika frågor. Konsumentvägledarna erbjuder rådgivning före köp samt vägledning vid tvister. Budget- och skuldrådgivarna erbjuder råd och stöd vid betalningsproblem. Energi- och klimatrådgivarna erbjuder såväl konsumenter som små och medelstora företag analys av energianvändningen och råd vid val av ny värmekälla samt lämnar information om aktuella bidragssystem. De ger också

information om vilka åtgärder som kan vidtas för att energianvändningen ska vara både trygg och effektiv.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Allmänna reklamationsnämnden (ARN) är en myndighet som prövar konsumenttvister. Syftet med ARN:s prövning av tvister är att vara ett snabbt, enkelt men ändå rättssäkert alternativ till domstol. Myndighetens beslut är en rekommendation om hur tvister bör lösas som majoriteten av företagen brukar följa. Tvister mellan en konsument och ett energiföretag som varken Ei eller Konsumentverket kan avgöra kan prövas av ARN. För att ARN ska kunna pröva tvisten måste värdet av det som konsumenten kräver uppgå till minst 500 kronor. De elanvändare som är företag har inte möjlighet att vända sig till ARN för tvistlösning, de behöver i stället gå till domstol för att få tvisten prövad.

Domstol

I sista hand kan en elanvändare vända sig till allmän domstol för att få en tvist avgjord. Domstolstvister är i regel mer tids- och arbetskrävande än de tidigare nämnda tvistlösningsmetoderna. En annan nackdel är att elanvändaren riskerar att få betala både sina egna och motpartens rättegångskostnader om elanvändaren förlorar tvisten.

1 Ord och uttryck

Av andra kapitlet i föreskrifterna framgår de ord och uttryck som används i föreskrifterna. Övriga ord och uttryck i föreskrifterna har samma betydelse som i ellagen (1997:857) och förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster. Bestämmelsen om de ord och uttryck som används i föreskrifterna medför inte några konsekvenser. Följande ord och uttryck är av särskild betydelse.

Aktuell tid: Centraleuropeisk tid med övergång till sommartid.

Anläggningsidentitet: Unik identitet för identifiering av elanläggning.

Elanvändare: Fysisk eller juridisk person som tar ut elenergi i en uttagspunkt.

Elområde: Elområde enligt definitionen i artikel 2.65 i förordning (EU) 2019/943.

Fast avgift: Förutbestämd avgift som är känd innan elleveransen påbörjas för aktuell faktureringsperiod.

Fast elpris: Förutbestämt pris per förbrukad kilowattimme som är avtalat innan elleveransen enligt avtalet påbörjas, angett i öre per kilowattimme.

Fasta påslag: Förutbestämda påslag per förbrukad kilowattimme som är kända innan elleveransen påbörjas för aktuell faktureringsperiod, angett i öre per kilowattimme.

Normaltid: Centraleuropeisk tid utan omställning till sommartid.

Områdesidentitet: Unik identitet för identifiering av nätavräkningsområde.

Rörliga kostnader: Kostnader som varierar över tid beroende på elanvändarens förbrukning och är okända innan elleveransen påbörjas för aktuell faktureringsperiod, angett i öre per kilowattimme.

Spotpris: Priset på dagen-före marknaden hos en nominerad elmarknadsoperatör i aktuellt elområde, angett i öre per kilowattimme.

2 Information om identifieringskod för leveranspunkten

Information om identifieringskod för leveranspunkten

3 kap. 1 §

En elleverantör ska på elanvändarens faktura lämna information om identifieringskoden för leveranspunkten. Identifieringskoden för leveranspunkten utgörs av elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet.

2.1 Problem- och målformulering

För att förebygga varierande tillämpningar av 9 § 5 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster och skapa tydlighet för elanvändarna ser Ei ett behov att förtydliga att elhandelsföretagen ska ange elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet på elanvändarens faktura. Informationen är viktig då elanvändare behöver veta sin områdesidentitet och sin anläggningsidentitet, som tillsammans utgör en unik identitet för identifiering av elanvändarens elanläggning, bland annat för att kunna byta elhandelsföretag.

2.2 Nollalternativet

Utan förtydligande finns en risk att bestämmelsen 9 § 5 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster tolkas olika, vilket skulle kunna leda till otydlighet för elanvändarna och ett behov av tillsyns- och informationsinsatser.

2.3 Alternativa lösningar

Ei ser ingen annan möjlig tolkning av 9 § 5 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster än att det som avses är identifieringskoden för leveranspunkten. Eftersom det redan är reglerat i förordningen att informationen ska finnas på elhandelsföretagens fakturor har inga alternativa lösningar identifierats.

2.4 Beskrivning av förslaget

Ei föreslår att det förtydligas vad som menas med *identifieringskoden för leveranspunkten* som ska lämnas på ett elhandelsföretags faktura till en elanvändare, enligt 9 § 5 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster.

I bestämmelsen anges att med identifieringskoden för leveranspunkten avses elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet som tillsammans utgör en unik identitet för identifiering av elanvändarens elanläggning. Denna identifieringskod behöver användas vid exempelvis ett leverantörsbyte. Områdesidentiteten (tre bokstäver) anger vilket nätavräkningsområde leveranspunkten tillhör. Anläggningsidentiteten (18 siffror) är den identitet som anläggningen har och som talar om var leveranspunkten är belägen.⁷

2.5 Överensstämmelse med EU-regler

I bilaga I punkten 1.2 (f) i elmarknadsdirektivet anges att slutkundens byteskod eller unika identifieringskod för leveranspunkten ska anges på slutkundernas fakturor.

Ei gör bedömningen att den nu föreslagna bestämmelsen i föreskrifterna endast förtydligar vad som avses med den unika identifieringskoden för leveranspunkten och inte går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver.

⁷ [NEMHB.pdf \(elmarknadshandboken.se\)](#) (hämtad 2024-01-29)

2.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att information om identifieringskod för leveransen ska finnas på fakturan regleras redan i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Det som nu regleras är endast ett förtydligande att identifieringskoden för leveransen innebär elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet. Eftersom bestämmelsen endast är ett förtydligande bedöms den inte leda till några konsekvenser för elanvändarna.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör alla cirka 150 elhandelsföretag.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Eftersom bestämmelsen endast är ett förtydligande att identifieringskoden för leveransen innebär elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet bedöms den inte leda till mer än möjligen marginella konsekvenser för elhandelsföretagen.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Eftersom bestämmelsen endast är ett förtydligande att identifieringskoden för leveranspunkten innebär elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet bedöms den inte leda till några konsekvenser för marknadens konkurrensförhållanden.

Annan påverkan på företag

Eftersom bestämmelsen endast är ett förtydligande att identifieringskoden för leveranspunkten innebär elanvändarens områdesidentitet och anläggningsidentitet bedöms den inte leda till någon annan påverkan på företag.

Särskild hänsyn till små företag

Bestämmelsen är ett förtydligande av vad som redan regleras i lag och förordning där inget utrymme för undantag lämnats. Det finns därför ingen möjlighet att ta särskild hänsyn till små företag. Ei har heller inte identifierat något sådant behov.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen kan få positiva konsekvenser för Ei som annars eventuellt hade fått frågor från elhandelsföretag och elanvändare som undrar vad som menas med

identifieringskoden för leveranspunkten, vilket i sin tur också kan minska behovet av tillsyn av bestämmelsen i förordningen. Konsekvenserna bedöms bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

2.7 Miljömässiga konsekvenser

Förslaget bedöms inte leda till några miljömässiga konsekvenser.

2.8 Sociala konsekvenser

Förslaget bedöms inte leda till några sociala konsekvenser.

3 Information om anvisade avtal

Information om anvisade avtal

3 kap. 2 §

Om en elanvändare har ett anvisat avtal ska elleverantören ange det på elanvändarens faktura. Avtalet ska benämnas anvisat avtal. På fakturan ska elleverantören ange vad ett anvisat avtal innebär. Det ska framgå att elanvändaren inte gjort ett aktivt val och därför har ett anvisat avtal. Det ska också framgå hur priset för det anvisade avtalet förhåller sig i jämförelse med priser för andra avtalsformer hos elleverantören.

Allmänna råd

Informationen kan exempelvis utformas enligt följande:

- Eftersom du inte gjort något aktivt val av elavtal har du idag ett så kallat anvisat avtal. Detta avtal följer priset på vårt månadsbaserade rörliga avtal. Vi rekommenderar dig att välja ett elavtal som passar dig.
- Eftersom du inte gjort något aktivt val av elavtal har du idag ett så kallat anvisat avtal. Detta avtal ligger högre i pris än andra avtal och därför rekommenderar vi dig att välja ett annat.

3.1 Problem- och målformulering

En del elanvändare saknar kunskap om vad det innebär att ha ett anvisat avtal⁸. Elhandelsföretagen utformar sin information om anvisade avtal på olika sätt och

⁸ [Anvisade elavtal – nuläget och framtida utveckling \(Ei R2013:17\), s. 36.](#) (hämtad 2023-10-16), [Anvisade elavtal - Utvärdering av 2017 års reglering och vägar framåt för en förbättrad elmarknad \(Ei R2022:05\), s. 45.](#) (hämtad 2023-10-16)

myndighetens tillsyn har visat att informationen ibland är av bristande kvalitet. Om informationen är bristfällig ökar risken att elanvändarna är inaktiva och har kvar de anvisade avtalen.

Priset är för många kunder den viktigaste faktorn vid val av elavtal. Genom att reglera att information om anvisade elavtal ska innehålla uppgifter om hur priset förhåller sig till det övriga avtalsutbudet förväntas fler anvisade elanvändare få en uppfattning om de ekonomiska fördelarna som kan finnas med att aktivt välja ett annat elavtal.

Målet med föreskriften är att säkerställa att elanvändare får rätt, tydlig och begriplig information om vad det innebär att avtalet är anvisat och i förlängningen kan göra ett informerat val av elhandelsföretag.

3.2 Nollalternativet

Om bestämmelsen inte införs innebär det att nuvarande regelverk gällande anvisade avtal kommer att fortsätta gälla. Det innebär att de anvisade elhandelsföretagen fortsatt måste informera kunderna varje kvartal om andra avtalstyper som elhandelsföretaget erbjuder och att de kan jämföra priser och leveransvillkor från andra elhandelsföretag på Elpriskollen. Elhandelsföretag måste även fortsatt informera på sina fakturor om vad det innebär att avtalet är anvisat. Det finns en risk att vissa elhandelsföretag fortsätter att utforma informationen bristfälligt, vilket i sin tur riskerar att leda till att elanvändare inte gör ett aktivt val av elhandelsföretag.

3.3 Alternativa lösningar

Ett alternativ till att förtydliga vilken information som ska lämnas är att öka tillsynsinsatserna för att säkerställa att elanvändarna får rätt information. Ett annat alternativ är att Ei i en kampanj informerar elanvändarna om vad det innebär att ett avtal är anvisat. Att nå inaktiva kunder som har ett anvisat avtal skulle dock vara en stor utmaning för Ei. Ei bedömer att den föreslagna bestämmelsen är mer effektiv och träffsäker då informationen blir tillgänglig för alla elanvändare som har ett anvisat avtal. Genom tillsyn och informationskampanjer uppnås troligtvis inte samma effekt.

3.4 Beskrivning av förslaget

Fakturan ska enligt 9 § 7 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster innehålla information om innebörden av ett anvisat avtal. Ei föreslår att det i föreskrifterna förtydligas vad informationen ska innehålla.

Ei föreslår att det av informationen ska framgå att elanvändaren inte har gjort ett aktivt val och därför har ett anvisat avtal. Det ska också framgå hur priset för det anvisade avtalet förhåller sig i jämförelse med priser för andra avtalsformer hos elhandelsföretaget. Avtalet ska benämnas *anvisat avtal*. Därmed får begrepp som till exempel tillsvidareavtal och anvisningsavtal inte användas.

Till föreskriften finns ett allmänt råd som innehåller exempel på hur informationen kan utformas.

3.5 Överensstämmelse med EU-regler

Att information om anvisade avtal ska finnas på elhandelsföretagens fakturor regleras inte i elmarknadsdirektivet. Ei bedömer därför att den nu föreslagna regleringen i föreskrifterna går längre än vad bilaga I elmarknadsdirektivet kräver. Kraven i bilagan är dock minimikrav för fakturering och faktureringsinformation, vilket gör att det finns möjlighet att ställa fler krav på fakturans innehåll än de som anges i direktivet så länge de är proportionerliga. Vidare får kraven inte strida mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att så inte är fallet. Det finns inte heller i övrigt några hinder mot att reglera att elhandelsföretag ska lämna denna typ av information till elanvändare.

3.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att information om anvisade avtal ska finnas på fakturan förväntas få positiva konsekvenser för elanvändare som har anvisade elavtal. Tack vare informationen kan elanvändare uppmärksamma att de har ett anvisat avtal vilket torde öka sannolikheten för att de ser sig om efter ett mer förmånligt avtal.

Att fakturan ska innehålla information om innebörden av ett anvisat avtal regleras redan i 9 § 7 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster, dock innebär Ei:s förtydligande i dessa föreskrifter att avtalet ska benämnas *anvisat avtal* och att elhandelsföretagen på ett tydligt sätt måste redogöra för hur det anvisade priset förhåller sig till det övriga avtalsutbudet. Genom att de elanvändare som har

ett anvisat avtal som är dyrare än ett avtal i det ordinarie utbudet får information om det på sina fakturor ökar chanserna att elanvändarna byter till ett billigare elavtal.

Hur mycket en elanvändare kan spara genom att byta från ett anvisat elhandelsföretag varierar beroende på vilket elnät-företag elanvändaren tillhör. Vissa elnät-företag anvisar elanvändarna till elhandelsföretag som erbjuder samma villkor på det anvisade avtalet som de avtal som erbjuds till alla andra kunder. Andra elnät-företag anvisar till elhandelsföretag där det anvisade avtalet är dyrare än om kunden gjort ett aktivt val. Det är mycket ovanligt att det anvisade avtalet är billigare än avtal i det ordinarie utbudet, och i förekommande fall är det endast tillfälligt. Elhandelsföretagens påslag för anvisade avtal har under åren 2015 till 2021 varierat mellan i genomsnitt cirka 30 och 120 procent⁹.

Antalet elanvändare som har ett anvisat avtal följer sedan en tid tillbaka en sjunkande trend, från juli 2022 – juli 2023 har andelen elanvändare som har ett anvisat avtal sjunkit från 8,9 till 6,8 procent¹⁰. Den nya bestämmelsen om fakturainformation om anvisade avtal förväntas bidra till denna trend.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör i första hand alla anvisade elhandelsföretag. Det finns idag cirka 100 anvisade elhandelsföretag som varierar i storlek, från små lokala aktörer som är anvisade elhandelsföretag i mindre lokala nät till stora aktörer med totalt flera hundratusen kunder. De cirka 50 elhandelsföretag som inte är anvisade berörs också av förslaget genom att konkurrenssituationen förbättras.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att fakturan ska innehålla information om innebörden av ett anvisat avtal regleras redan i 9 § 7 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Föreskrifterna innebär dock ett förtydligande om att avtalet ska benämnas anvisat avtal och att elhandelsföretagen på ett tydligt sätt måste redogöra för hur det anvisade priset förhåller sig till det övriga avtalsutbudet.

⁹ [Anvisade elavtal - Utvärdering av 2017 års reglering och vägar framåt för en förbättrad elmarknad \(Ei R2022:05\), s. 7](#)

¹⁰ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/energi/prisutvecklingen-inom-energiomradet/elpriser-och-elavtal/pong/tabell-och-diagram/tabeller-over-manadsvarden/fordelning-av-avtal-pa-olika-avtalstyper/> (hämtad 2023-09-07)

Bestämmelsen förväntas leda till vissa kostnader för de cirka 100 anvisade elhandelsföretagen som behöver anpassa sin information till kraven. Dessa kostnader bedöms dock bli marginella.

I den mån elanvändarna använder informationen för att byta elhandelsföretag minskar intäkterna för de anvisade elhandelsföretagen till förmån för de elhandelsföretag som elanvändarna själva har valt.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Genom att anvisade elanvändare får tydligare information om innebörden av ett anvisat avtal ökar chansen att de ser sig om efter ett mer förmånligt elavtal, vilket förväntas leda till en mer jämlik konkurrenssituation mellan de anvisade elhandelsföretagen och de övriga elhandelsföretagen.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag utöver vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Ei ser tydlig och begriplig information om konsekvenserna av att ha ett anvisat elavtal som grundläggande och viktig kundinformation som bör nå alla elanvändare som har ett anvisat avtal. Det är därför inte lämpligt att göra någon typ av undantag från bestämmelsen för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen. Att ha en bestämmelse som är mer detaljerad än vad som regleras i lag och förordning förväntas dock leda till besparingar i form av mindre behov av tillsyn och styrning kring hur regelverket ska tolkas. Ei bedömer att den totala effekten kommer att bli marginell.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

3.7 Miljömässiga konsekvenser

Beroende på vilken avtalsform elanvändaren väljer i stället för det anvisade avtalet (avseende ursprungsmärkning och olika typer av miljöcertifiering) kan bestämmelsen få vissa miljömässiga effekter, dessa bedöms dock bli marginella.

3.8 Sociala konsekvenser

Bestämmelsen förväntas inte leda till några direkta sociala konsekvenser.

4 Information om jämförelseverktyg

Information om jämförelseverktyg

3 kap. 3 §

Om en elanvändare är en konsument eller har en årlig elförbrukning som understiger 100 000 kilowattimmar ska elleverantören lämna information till elanvändaren om jämförelseverktyget Elpriskollen (elpriskollen.se). Av informationen ska det framgå att Elpriskollen är ett oberoende jämförelseverktyg för avtal om leverans av el och att Elpriskollen tillhandahålls av Energimarknadsinspektionen.

Informationen ska lämnas på elanvändarens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var elanvändaren kan ta del av den.

Allmänna råd

Informationen kan exempelvis utformas enligt följande:

- Du har möjlighet att byta elleverantör. Det är du som elanvändare som ska göra ett aktivt val av elavtal. För att kunna fatta ett välinformerat beslut kan du använda dig av jämförelseverktyget Elpriskollen. Elpriskollen är Sveriges enda oberoende jämförelseverktyg för avtal om leverans av el och tillhandahålls av Energimarknadsinspektionen. På Elpriskollen kan du enkelt jämföra priser och villkor för olika elavtal.

Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

4.1 Problem- och målformulering

För att elanvändare ska kunna göra ett välinformerat val av elhandelsföretag och avtal krävs information och möjlighet att jämföra olika elavtal. Enligt 9 § 10 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster ska elhandelsföretag informera elanvändare om var det finns ett jämförelseverktyg som jämför erbjudanden från olika elhandelsföretag. Av elmarknadsdirektivet framgår tydligt att elhandelsföretagen ska hänvisa till ett oberoende jämförelseverktyg¹¹ vilket dock inte framgår av förordningen. För att säkerställa att elanvändare får korrekt

¹¹ Direktiv (EU) 2019/944, skäl 35, artikel 14 samt bilaga 1 punkt 1.2 (i)

och oberoende information ska elhandelsföretagen informera om jämförelseverktyget Elpriskollen. Elpriskollen är Sveriges enda oberoende prisjämförelseverktyg för avtal om leverans av el och tillhandahålls av Ei i enlighet med myndighetens instruktion¹².

4.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att elhandelsföretagen ska informera elanvändare om jämförelseverktyget Elpriskollen riskerar elanvändare att få information om jämförelseverktyg som inte är oberoende. Därmed blir det svårare för elanvändare att hitta en oberoende referenspunkt där olika avtalsformer kan jämföras.

4.3 Alternativa lösningar

Eftersom det av elmarknadsdirektivet tydligt framgår att det jämförelseverktyg som elhandelsföretag ska hänvisa till ska vara oberoende ser inte Ei något annat realistiskt alternativ än att föreskriva att hänvisningen ska göras till Elpriskollen.

4.4 Beskrivning av förslaget

Fakturan ska enligt 9 § 10 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster innehålla information om var det finns jämförelseverktyg som jämför erbjudanden från olika elhandelsföretag. Ei föreslår att det i föreskrifterna förtydligas vilket jämförelseverktyg som avses och vad informationen i övrigt ska innehålla.

Informationen som ett elhandelsföretag ska lämna ska enligt förslaget innehålla uppgifter om jämförelseverktyget Elpriskollen. Av informationen ska det framgå att Elpriskollen är ett oberoende jämförelseverktyg för avtal om leverans av el. Det ska även framgå att Elpriskollen tillhandahålls av Energimarknadsinspektionen. Informationen om Elpriskollen behöver bara lämnas i de fall kunderna är konsumenter eller elanvändare med en årlig elförbrukning som understiger 100 000 kilowattimmar eftersom Elpriskollen endast innehåller avtal riktade till de målgrupperna. Informationen ska lämnas på elanvändarens faktura eller på elhandelsföretagets webbplats eller i elhandelsföretagets applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var elanvändaren kan hitta den. Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på

¹² Förordning (2016:742) med instruktion för Energimarknadsinspektionen

elhandelsföretagets webbplats eller applikation. Det krävs inte någon direktlänk till informationen.

Till bestämmelsen finns ett allmänt råd som innehåller ett exempel på hur informationen kan utformas.

4.5 Överensstämmelse med EU-regler

I bilaga I punkten 1.2 (i) i elmarknadsdirektivet anges att det på slutkundernas fakturor ska finnas en länk eller en hänvisning till var det finns jämförelseverktyg. Enligt artikel 14 i direktivet ska jämförelseverktyget bland annat vara oberoende av marknadsaktörer och säkerställa att elföretag ges lika behandling i sökresultat.

Ei bedömer att kravet i de nu föreslagna föreskrifterna stämmer väl överens med elmarknadsdirektivets krav.

4.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att elhandelsföretagen ska lämna en hänvisning till Elpriskollen på sina fakturor förväntas leda till positiva konsekvenser för de elanvändare som tack vare informationen jämför och byter till ett billigare elavtal. Det är svårt att säga hur många elanvändare som kommer jämföra sitt elavtal till följd av att informationen finns på fakturan och hur stora de ekonomiska konsekvenserna blir för hushållen eftersom det beror på vilket elavtal de har sedan tidigare och hur mycket el de förbrukar. Det kan dock konstateras att det finns prisskillnader i de avtal som rapporteras in till Elpriskollen och att det i regel lönar sig att regelbundet jämföra elavtal. Exempelvis skiljde sig priset mellan det dyraste och billigaste timprisavtalet (exklusive rabattavtal), som rapporterades in till Elpriskollen i maj 2023, med cirka 30 öre per kWh för ett hushåll i elområde 3 med en årsförbrukning på 20 000 kWh.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör de cirka 140 elhandelsföretag som rapporterar in avtal till Elpriskollen.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att föra in information om Elpriskollen på fakturorna förväntas leda till kostnader för elhandelsföretagen. Kostnaderna förväntas bestå av att först skriva en kort informationstext som sedan infogas som en standardtext på alla fakturor till företag med en årsförbrukning under 100 000 kWh och till alla konsumenter. Alternativt består kostnaden av att uppdatera elhandelsföretagens webbplats med information om Elpriskollen som sedan hänvisas till på fakturorna. Eftersom krav på en hänvisning till jämförelseverktyg redan finns i 9 § 10 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster bedöms kostnaderna till följd av Ei:s föreskrifter bli marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Att elanvändare får information om Elpriskollen på fakturan förväntas öka chanserna att de jämför olika avtalserbjudanden med oberoende information som stöd, vilket i sin tur förväntas ge en stärkt konkurrenssituation på marknaden.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat några ytterligare konsekvenser för företag än vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Elmarknadsdirektivet anger att en hänvisning till ett oberoende jämförelseverktyg ska finnas på elanvändarnas fakturor, och det lämnas inget utrymme att ta särskild hänsyn till små företag. Ei har heller inte identifierat något sådant behov kopplat till denna bestämmelse.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till en viss ökning av trafik till Ei:s webbplats elpriskollen.se. Eventuella kostnader för det bedöms bli marginella.

Bestämmelsen förväntas även leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad kan även uppkomma för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen. Att ha en bestämmelse som är mer detaljerad än vad som regleras i lag och förordning förväntas dock leda till besparingar i form av mindre behov av tillsyn och styrning kring hur regelverket ska tolkas. Ei bedömer att den totala effekten kommer att bli marginell.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

4.7 Miljömässiga konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta miljömässiga konsekvenser av bestämmelsen.

4.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta sociala konsekvenser av bestämmelsen.

5 Information om elområde

Information om elområde

3 kap. 4 §

En elleverantör ska lämna information på elanvändarens faktura om vilket elområde leveranspunkten tillhör. Området ska benämnas *elområde*.

5.1 Problem- och målformulering

Vilket elområde leveranspunkten tillhör är grundläggande information som till stor del avgör till vilket pris elhandelsföretaget kan köpa in el på grossistmarknaden, för elanvändarens räkning. Elanvändaren behöver informationen bland annat för att kunna jämföra sitt elpris mot spotmarknaden och andra elhandelsföretags erbjudanden. I dagsläget är elanvändaren ofta tvungen att själv ta reda på vilket elområde leveranspunkten tillhör, exempelvis via Svenska kraftnäts webbplats¹³. Genom att föreskriva att informationen ska finnas på elhandelsfakturan blir informationen mer lättillgänglig för elanvändaren. Elhandelsföretagen använder sig av olika benämningar för elområde som till exempel elområde, prisområde eller elprisområde. Om samtliga elhandelsföretag använder sig av samma benämning på sina fakturor blir det tydligare för elanvändarna vad som avses.

5.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att elanvändare ska få information om sitt elområde på fakturan kommer en del elanvändare även fortsättningsvis att själva behöva efterforska vilket elområde de tillhör. Att det inte blir enklare att ta reda på sitt elområde förväntas leda till en fortsatt förhöjd tidskostnad för elanvändare som ska jämföra sitt elpris mot spotmarknaden eller olika elhandelsföretags avtalserbjudanden. Otydlighet kring vilket elområde man tillhör kan skapa

¹³ Svenska kraftnät. <https://www.natomraden.se/> (hämtad 2023-08-08)

förvirring om vilket pris som gäller. Utan reglering blir därför marknaden mindre effektiv.

5.3 Alternativa lösningar

Utöver fakturan finns andra möjliga informationskanaler att använda för att informera om vilket elområde leveranspunkten tillhör. Att låta elhandelsföretagen själva avgöra var de informerar om elområde skulle kunna öka elanvändarnas medvetenhet på det sätt som bedöms mest lämpligt och kostnadseffektivt. Det finns dock ett pedagogiskt värde i att alla elhandelsföretag informerar elanvändarna på ett enhetligt sätt, så att elanvändarna vid prisjämförelser och avtalsbyten vet var de kan hitta informationen.

Ett alternativ till att föreskriva att informationen ska finnas på fakturan är att bestämma att den ska finnas på elhandelsföretagens webbplats eller applikation som kräver elanvändarens personliga inloggning (exempelvis Mina sidor) eller liknande. Att informera via andra kanaler hade till viss del fått samma effekt som att lämna den på fakturan. Ei ser dock fakturan som den mest lämpliga informationskanalen för den här typen av information. Det beror på att det finns en stor förväntad kundnytta av att i samband med att se och betala sitt elpris även direkt få den information som behövs för att jämföra priset med andra avtalserbjudanden. Den nyttan förväntas utebli om informationen ges via andra kanaler.

5.4 Beskrivning av förslaget

Ei föreslår att elhandelsföretag ska lämna information på elanvändares fakturor om vilket elområde leveranspunkten tillhör. Med elområde avses det största geografiska område inom vilket marknadsaktörerna kan handla energi utan kapacitetstilldelning.¹⁴ Ei föreslår att området ska benämnas *elområde*.

5.5 Överensstämmelse med EU-regler

Något krav på att elhandelsföretag ska lämna information om vilket elområde en leveranspunkt tillhör finns inte i elmarknadsdirektivet. Reglerna i bilaga I i direktivet är dock minimikrav för fakturering och faktureringsinformation, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för elanvändarna så länge de

¹⁴ Artikel 2.65 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el.

är proportionerliga och inte strider mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att krav på information om vilket elområde leveranspunkten hör till inte betungar elhandelsföretaget ytterligare i någon nämnvärd utsträckning. Det finns inte heller i övrigt något som hindrar att reglera att elhandelsföretag ska lämna denna typ av information till elanvändare.

5.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att få information om elområde på fakturan förväntas få positiva konsekvenser för de elanvändare som behöver ta reda på vilket elområde de tillhör. Det kan exempelvis vara när de ska jämföra olika avtalserbjudanden eller när de vill följa priserna på spotmarknaden. Genom att informationen finns mer lättillgängliga minskar tidskostnaden för de elanvändare som annars hade fått ta reda på leveranspunktens elområde exempelvis genom att kontakta sitt elnätstföretag eller genom att söka på internet.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Bestämmelsen berör alla cirka 150 elhandelsföretag.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att lägga till information om elområde på fakturorna väntas leda till en mindre engångskostnad för elhandelsföretagen. Eftersom informationen redan finns tillgänglig hos elhandelsföretagen för att de ska kunna köpa in el och debitera elanvändarna ett korrekt pris bedöms kostnaden bli marginell. Ett antal elhandelsföretag presenterar redan idag elområdet på sina fakturor vilket ytterligare begränsar den totala kostnaden av bestämmelsen.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Att elanvändarna får information på fakturan om vilket elområde leveranspunkten tillhör förväntas leda till en något snabbare process för elanvändarnas jämförelser och byten av elavtal, vilket i sin tur förväntas leda till en viss ökning i konkurrens på elhandelsmarknaden.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat några ytterligare konsekvenser för företag än vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Ei ser information om elområde som grundläggande och viktig kundinformation som bör nå alla elanvändare. Det är därför inte lämpligt att göra någon typ av undantag från bestämmelsen för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen. Då bestämmelsen är relativt okomplicerad och enkel för företagen att efterleva bedöms dessa kostnader bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

5.7 Miljömässiga konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta miljömässiga konsekvenser av bestämmelsen.

5.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta sociala konsekvenser av bestämmelsen.

6 Kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder

Kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder

3 kap. 5 §

En elleverantör ska på elanvändarens faktura lämna kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder genom att hänvisa till den webbportal (energioklimatradgivningen.se) som Statens energimyndighet tillhandahåller, eller till kommunala energirådgivare i elanvändarens kommun.

6.1 Problem- och målformulering

Av 10 § 2 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster framgår att elanvändare ska få information om kontaktuppgifter till oberoende

användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder. Det framgår dock inte vilken användarrådgivning elhandelsföretagen ska hänvisa till. För att säkerställa att elanvändare får kontaktuppgifter till *oberoende* användarrådgivning kommer det i föreskrifterna förtydligas vart elanvändarna ska hänvisas.

6.2 Nollalternativet

Utan förtydligande finns en viss risk att 10 § 2 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster tolkas olika, vilket eventuellt skulle kunna leda till ett behov av tillsyns- och informationsinsatser.

6.3 Alternativa lösningar

Ei ser ingen annan möjlig tolkning av 10 § 2 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster än att det som avses är kontaktuppgifter till den webbportal (energioklimatradgivningen.se) som Statens energimyndighet tillhandahåller eller till kommunal energirådgivare i elanvändarens kommun som kan ge oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder. Eftersom det redan är reglerat i förordningen att informationen ska finnas på elhandelsföretagens fakturor har inga alternativa lösningar identifierats.

6.4 Beskrivning av förslaget

Fakturan ska enligt 10 § 2 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster innehålla information om kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder. Ei föreslår att det i föreskrifterna förtydligas vart elhandelsföretagen ska hänvisa elanvändarna.

I de nu föreslagna föreskrifterna anges att elhandelsföretagen ska ange kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder genom att hänvisa till den webbportal (energioklimatradgivningen.se) som Statens energimyndighet tillhandahåller, eller till kommunala energirådgivare i elanvändarens kommun.

6.5 Överensstämmelse med EU-regler

I bilaga I punkt 1.3 (b) i elmarknadsdirektivet anges att elanvändare ska få kontaktinformation för konsumentorganisationer, energimyndigheter eller liknande organ, inklusive adresser till webbplatser, där information kan fås om olika åtgärder för att göra energiförbrukande utrustning mer energieffektiv.

Ei gör bedömningen att den nu föreslagna bestämmelsen endast förtydligar vilken information som ska lämnas och att den inte ställer högre krav på elhandelsföretagen än vad elmarknadsdirektivet kräver. Bestämmelsen stämmer därmed väl överens med kravet i bilaga I till elmarknadsdirektivet.

6.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att elanvändare ska få information om och kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder regleras redan i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Att Ei föreskriver om att elhandelsföretagen ska hänvisa till den webbportal (energioklimatradgivningen.se) som Statens energimyndighet tillhandahåller, eller till kommunala energirådgivare i elanvändarens kommun är endast ett förtydligande för att underlätta för elhandelsföretagen. Ei bedömer därför att konsekvenserna för elanvändarna kommer att bli marginella.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör alla cirka 150 elhandelsföretag.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att elanvändare ska få information om och kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder regleras redan i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Att Ei föreskriver om att elhandelsföretagen ska hänvisa till den webbportal (energioklimatradgivningen.se) som Statens energimyndighet tillhandahåller, eller till kommunala energirådgivare i elanvändarens kommun är endast ett förtydligande för att underlätta för elhandelsföretagen. Ei bedömer därför att konsekvenserna för elhandelsföretagen kommer att bli marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Bestämmelsen förväntas inte leda till några konsekvenser för marknadens konkurrensförhållanden.

Annan påverkan på företag

Bestämmelsen förväntas inte leda till någon påverkan på företag utöver vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

I förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster ges inget utrymme för undantag för små företag att lämna information om oberoende användarrådgivning. Ei har heller inte identifierat något sådant behov.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen. Att ha en bestämmelse som är mer detaljerad än vad som regleras i lag och förordning förväntas dock leda till besparingar i form av mindre behov av tillsyn och information kring hur regelverket ska tolkas. Ei bedömer att den totala effekten kommer att bli marginell.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

6.7 Miljömässiga konsekvenser

Bestämmelsen förväntas inte leda till några miljömässiga konsekvenser eftersom den endast utgör ett förtydligande av det som redan regleras på förordningsnivå.

6.8 Sociala konsekvenser

Bestämmelsen förväntas inte leda till några direkta sociala konsekvenser.

7 Jämförelser med genomsnittlig elanvändare

Jämförelser med genomsnittlig elanvändare

3 kap. 6 §

Utöver det som följer av 10 § 3 förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster ska en elleverantör ange följande på sin webbplats eller i sin applikation:

- hur uppgifter om en genomsnittlig elanvändare har tagits fram och
- var uppgifterna som ligger till grund för jämförelserna kommer ifrån.

Allmänna råd

Till jämförelsen bör elanvändaren få vägledande information om hur den kan minska sin elanvändning.

Elleverantören bör erbjuda elanvändaren möjligheten att dela information om sig själv och sin elanvändning med elleverantören för att elleverantören ska kunna göra kategoriseringen av elanvändaren mer individuell och relevant.

7.1 Problem- och målformulering

På fakturor ska det enligt 10 § 3 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster finnas jämförelser med en normaliserad eller genom riktmärkning framtagen genomsnittlig elanvändare i samma användarkategori. Av förordningen framgår inte hur uppgifter om en genomsnittlig elanvändare ska tas fram, vad som avses med användarkategori eller vad det är som ska jämföras. För att elanvändarna ska kunna dra tillförlitliga slutsatser om sin elanvändning behöver jämförelserna kompletteras med relevant information om hur uppgifter om en genomsnittlig elanvändare har tagits fram och var uppgifterna som ligger till grund för jämförelserna kommer från. Även för Ei:s tillsynsarbete krävs sådan information för att kunna bedöma om elhandelsföretagen tillämpar bestämmelsen i enlighet med elmarknadsdirektivets syfte och om det behövs någon närmare reglering framöver.

7.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att jämförelserna ska kompletteras med relevant information riskerar elanvändare även fortsättningsvis att inte kunna dra tillförlitliga slutsatser av informationen. Forskning har visat att kunskap hos elanvändare om hur den egna elförbrukningen förhåller sig i jämförelse med jämförbara elanvändare påverkar den egna elförbrukningen.¹⁵ För att en elanvändare ska kunna jämföra sig med en *jämförbar elanvändare* är det viktigt att elanvändaren förstår hur jämförelsen har beräknats. I annat fall riskerar en sådan jämförelse att bli irrelevant och kan då leda till okunskap om man konsumerar mycket eller lite el eller har ett ofördelaktigt förbrukningsmönster när andra elanvändare förändrar sin elförbrukning över tid. Förståelse och kunskap om den egna elförbrukningen i förhållande till andras är viktig inte minst för att välja elavtal. Om ingen förändring införs riskerar elanvändare att i större utsträckning välja elavtal som inte är optimala givet elanvändarens förbrukning och förbrukningsmönster.

¹⁵ Se exempelvis <https://www.apa.org/pubs/journals/releases/bul-a0039650.pdf> (hämtad 2023-11-08)

7.3 Alternativa lösningar

Ett alternativ som Ei har övervägt är att föreskriva vilka parametrar som ska användas för att ta fram uppgifter om en genomsnittlig elanvändare, vilka jämförelser och kategoriseringar som ska göras samt vilken information som ska samlas in från elanvändare. Ei kan konstatera att det är ett omfattande arbete som krävs för att ta fram parametrar som kan ligga till grund för evidensbaserade jämförelser och som kan användas av alla elhandelsföretag, vilket resulterade i att det inte ansågs möjligt att göra i detta föreskriftsprojekt.

Ei har också förstått att en del elhandelsföretag önskar att en tredje part tillhandahåller sådan data som elhandelsföretagen kan hänvisa till. Det skulle dels minska kostnaderna för elhandelsföretagen som annars behöver ta fram relevanta jämförelser på egen hand. Det hade dels minskat risken för att elanvändare inom samma användarkategori får olika jämförelsetal beroende på vilket elhandelsföretag de är kund hos, dels minskat risken för att elanvändare fattar beslut om sin elanvändning på bristfälliga grunder. Enligt förordningen är det elhandelsföretagens ansvar att presentera dessa jämförelser. Varken Ei eller någon annan tredje part har ett utpekat ansvar för att ta fram den information som kan ligga till grund för jämförelserna. Ei delar uppfattningen att användarkategorier och jämförelser med fördel kan tas fram av en oberoende tredje part inom ramen för en separat utredning. Föreskriftens nuvarande utformning hindrar heller inte att sådana jämförelser tas fram.

7.4 Beskrivning av förslaget

På fakturan ska det enligt 10 § 3 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster finnas jämförelser med en normaliserad eller genom riktmärkning framtagen genomsnittlig elanvändare i samma användarkategori. Ei föreslår att bestämmelsen kompletteras med ett krav i föreskrifterna på att elhandelsföretag ska ange hur uppgifterna om en genomsnittlig elanvändare har tagits fram och var uppgifterna som ligger till grund för jämförelserna kommer ifrån. Informationen ska lämnas på elhandelsföretagens webbplatser eller applikationer. Genom uppgifterna kan elanvändare få en ökad förståelse för hur elhandelsföretagen har tagit fram jämförelserna.

Till bestämmelsen finns ett allmänt råd om att elanvändare bör få vägledande information om hur de kan minska sin elanvändning. För att kategoriseringen av elanvändare som ligger till grund för jämförelserna ska bli mer individuell och relevant bör elhandelsföretag erbjuda elanvändarna en möjlighet att dela

information om sig själva och sin elanvändning med elhandelsföretaget. Uppgifter om elanvändare och deras elanvändning kan utgöra personuppgifter och behandling av sådana ska följa tillämplig lagstiftning till exempel Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679.

7.5 Överensstämmelse med EU-regler

I bilaga I punkten 1.3 (c) i elmarknadsdirektivet anges att elanvändare ska få information om jämförelser med en normaliserad eller genom riktmärkning framtagen genomsnittsslutkund i samma användarkategori. Hur jämförelserna ska göras framgår inte mer specifikt i direktivet.

Ei gör bedömningen att regleringen i föreskrifterna inte går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver när det gäller de jämförelser som ska göras. Att elhandelsföretagen ska vara skyldiga att redogöra för hur uppgifterna om en genomsnittlig elanvändare har tagits fram och att källor ska anges är däremot en reglering som går längre än vad direktivet kräver. Reglerna i bilagan till direktivet är dock minimikrav för fakturering och faktureringsinformation, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för elanvändarna så länge de är proportionerliga och inte strider mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att bestämmelsen inte strider mot direktivet eftersom den endast syftar till att göra jämförelserna mer transparenta för elanvändarna.

7.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att ge elanvändare regelbunden återkoppling kring sin elförbrukning har i forskning visat sig ha potential att leda till en minskad elförbrukning¹⁶. För att jämförelserna ska vara effektiva krävs bland annat att jämförelsen görs med elanvändare med liknande förutsättningar. Om elanvändarna får tydlig information om hur jämförelsen tagits fram ökar chanserna att de som har möjlighet använder informationen för att minska sin elförbrukning, vilket förväntas leda till positiva ekonomiska konsekvenser i form av lägre elkostnader. Om tillräckligt många elanvändare sänker sin elanvändning kan det även leda till lägre priser på marknaden generellt, och gynna även de elanvändare som inte nyttjar informationen på fakturan.

¹⁶ Se exempelvis <https://www.apa.org/pubs/journals/releases/bul-a0039650.pdf> (hämtad 2023-11-08)

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Bestämmelsen berör samtliga cirka 150 elhandelsföretag.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Den största delen av kostnaderna för elhandelsföretagen för att ta fram och presentera jämförelser följer av kravet i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Information om hur uppgifterna tagits fram och vilka källor som använts är sådant som behövs för att ta fram jämförelserna. De förväntade kostnaderna för elhandelsföretagen att efterleva Ei:s föreskrifter består av att infoga den informationen på sina webbplatser eller i sina applikationer. Dessa kostnader bedöms bli marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Bestämmelsen förväntas leda till inga eller begränsade effekter på marknadens konkurrensförhållanden. En viss effekt skulle kunna förväntas ifall elanvändare är missnöjda med hur deras elhandelsföretag tar fram jämförelseprofiler. Det skulle kunna leda till en konkurrensfördel för de elhandelsföretag som har en trovärdig metod för framtagande av jämförelseprofiler.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag än vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Att det på fakturor ska finnas jämförelser med en genomsnittlig elanvändare regleras på förordningsnivå, där inga utrymmen för undantag lämnats. Att elanvändarna även ska få en förklaring kring hur jämförelserna tagits fram är viktigt för att de ska kunna bedöma trovärdigheten i jämförelsen oavsett om elanvändaren är kund hos ett stort eller litet elhandelsföretag. Bestämmelsen bedöms dessutom inte bli särskilt betungande för varken de små eller stora elhandelsföretagen. Det är därför inte aktuellt att göra några undantag eller anpassningar av bestämmelsen för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till kostnader för Ei. Det handlar initialt om kostnader för informationsinsatser och sedan löpande kostnader för att bedriva tillsyn för att tillse att bestämmelsen följs. Att ange hur jämförelserna tagits fram och en källhänvisning bedöms bli relativt okomplicerat för elhandelsföretagen

vilket innebär att behovet av och kostnaderna för Ei:s tillsyn och informationsinsatser bedöms bli begränsade.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

7.7 Miljömässiga konsekvenser

Att elanvändarna får information som hjälper dem att förstå och bedöma trovärdigheten i jämförelserna med en genomsnittlig elanvändare förväntas leda till en viss ökning i antalet elanvändare som använder informationen för att se över och minska sin elförbrukning. En minskad elförbrukning för med sig positiva miljöeffekter i form av minskade utsläpp och/eller miljöintrång från olika typer av kraftverk. Hur stor effekten blir avgörs till allra största del av själva jämförelserna och hur de utformas, vilket gör det svårt att bedöma storleken på den förväntade effekten. Miljöeffekterna av enbart det som regleras i Ei:s föreskrifter bedöms bli begränsade.

7.8 Sociala konsekvenser

Bestämmelsen förväntas inte leda till några direkta sociala konsekvenser.

8 Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning

Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning

3 kap. 7 §

En elleverantör ska lämna uppgifter om elanvändarens faktiska och historiska elförbrukning på ett tydligt och lättillgängligt sätt via elleverantörens webbplats som kräver elanvändarens inloggning eller applikation som kräver elanvändarens inloggning. För elanvändare med en uttagspunkt som kvarts- eller timmäts ska uppgifterna presenteras i aktuell tid. Det ska även framgå att uppgifterna presenteras i aktuell tid.

Elleverantören ska utan dröjsmål lämna uppgifterna till elanvändaren efter att elleverantören tagit emot dem från nätföretaget.

Utöver det som följer av 14 § förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster ska elleverantören efter faktureringsperiodens slut presentera elanvändarens historiska elförbrukning i kombination med kostnaderna för elleveransen. Det ska även anges om kostnaderna presenteras inklusive eller exklusive mervärdesskatt och att den fasta avgiften är exkluderad. Om elanvändaren har ett avtal där priset per kilowattimme ändras varje timme ska

kostnaderna presenteras för varje timme. Om elanvändaren har ett avtal där priset per kilowattimme ändras varje kvart ska kostnaderna presenteras för varje kvart.

Allmänna råd

Om det är möjligt med hänsyn till de mätvärden elleverantören tagit emot från nätföretaget bör uppgifterna om historisk elförbrukning redovisas i stapeldiagram som innehåller följande uppgifter:

- kvartsvärden i 96 staplar per dygn,
- timvärden i 24 staplar per dygn,
- dygnsvärden i 28–31 staplar per månad,
- veckovärden i 52–53 staplar per år, och
- månadsvärden i 12 staplar per år.

Med *kostnader för elleverans* avses summan av samtliga kostnader exklusive fast avgift.

8.1 Problem- och målformulering

Att elhandelsföretag ska lämna uppgifter om faktisk och historisk förbrukning till elanvändare framgår av 12 och 14 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Ei ser ett behov av att komplettera de bestämmelserna med föreskrifter.

När elhandelsföretagen får förbrukningsuppgifter från elnätsföretagen rapporteras de i enlighet med Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el (EIFS 2023:1) i normaltids (det vill säga vintertid under hela året). Elnätsföretagen ska dock presentera mätvärden i aktuell tid (det vill säga vintertid under vinterhalvåret och sommartid under sommarhalvåret) för elanvändare med en uttagpunkt som kvarts- eller timmätts. Eftersom elhandelsföretagen får förbrukningsuppgifterna i normaltids finns en risk att de redovisar uppgifterna till elanvändarna i normaltids. När uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning presenteras i normaltids har elanvändare under sommarhalvåret svårt att följa sin förbrukning och sina kostnader då det som presenteras är förskjutet med en timme. Det blir särskilt förvirrande för de elanvändare med timprisavtal som vill följa hur väl de anpassar sin elförbrukning till det rådande elpriset, som ändras varje timme, och till exempel är angelägna om att ladda sin elbil när elpriset är lägre.

Ei ser även ett behov av att reglera att elförbrukningen ska presenteras på ett tydligt och lättillgängligt sätt via internet eftersom elanvändare i dagsläget kan få

uppgifterna på ett sätt och i ett format som är otydligt och svårtillgängligt. Det har exempelvis kommit in klagomål till Ei där elanvändare begärt ut sina förbrukningsuppgifter per timme för hela månader och fått dem i pappersform av elhandelsföretaget.

Av 14 § andra stycket förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster framgår att uppgifterna om historisk elförbrukning ska lämnas i nära realtid via internet eller via mätargränssnittet. Då elhandelsföretagen är beroende av att få uppgifterna från elnätsföretagen anser Ei att det ska förtydligas i föreskrifterna att ett elhandelsföretag ska lämna uppgifterna till elanvändaren utan dröjsmål efter att elhandelsföretaget mottagit dem från elnätsföretaget.

Uppgifterna om historisk elförbrukning ska enligt förslaget presenteras i kombination med kostnaderna för elleveransen. Syftet är att synliggöra sambandet mellan elförbrukningen och kostnaderna vilket i sin tur kan användas av elanvändaren för att se hur mycket pengar som sparats eller kunde ha sparats genom att minska förbrukningen eller genom att använda el när den är billigare. Det förväntas ge incitament till elanvändare att bli mer flexibla och minska energianvändningen.

8.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att elhandelsföretagen ska presentera uppgifterna om faktisk och historisk elförbrukning i aktuell tid för elanvändare med en uttagspunkt som kvarts- eller timmats riskerar en del elanvändare även fortsättningsvis att vara förvirrade när elförbrukningen presenteras i normaltid under sommarhalvåret.

Om det inte regleras att uppgifterna om faktisk och historisk elförbrukning ska presenteras på ett tydligt och lättillgängligt sätt via internet riskerar elanvändare även fortsättningsvis att få otydliga och svårbegripliga uppgifter.

Utan förtydligande att ett elhandelsföretag ska lämna uppgifterna till elanvändaren utan dröjsmål efter att elhandelsföretaget mottagit dem från nätföretaget riskerar elhandelsföretagen att få ökade kostnader för att hantera frågor och klagomål från elanvändare.

Om det inte regleras att uppgifterna om historisk elförbrukning ska presenteras i kombination med kostnaderna för elleveransen riskerar en del elanvändare att inte se sambandet mellan sin elförbrukning och kostnaderna. Därmed försvinner även incitamentet för elanvändare att bli mer flexibla och minska sin energianvändning.

Sambandet mellan elförbrukning och kostnader är väsentlig information för att på ett effektivt sätt välja elavtal. Övergången mot ett mer flexibelt förbrukningsmönster samt energieffektivisering riskerar att gå långsammare om förändringen inte genomförs.

8.3 Alternativa lösningar

Ei har inte kunnat identifiera några alternativa lösningar förutom nollalternativet.

8.4 Beskrivning av förslaget

Elhandelsföretag ska lämna uppgifter om faktisk och historisk förbrukning till elanvändare enligt 12 och 14 §§ förordning om leverans av el och aggregeringstjänster. Ei föreslår att elhandelsföretagen ska lämna uppgifterna på ett tydligt och lättillgängligt sätt via elhandelsföretagens webbplatser som kräver elanvändares inloggning eller applikationer som kräver elanvändares inloggning. Uppgifterna ska således bara lämnas där det krävs elanvändares inloggning. Uppgifter om elanvändares elanvändning kan utgöra personuppgifter och behandling av sådana ska följa tillämplig lagstiftning.¹⁷

Uppgifterna om faktisk och historisk förbrukning ska presenteras för elanvändare med en uttagspunkt som kvarts- eller timmets i aktuell tid. Med aktuell tid avses centraleuropeisk tid med övergång till sommartid. Vidare förtydligar Ei att uppgifterna ska lämnas till elanvändarna utan dröjsmål efter att elhandelsföretagen har mottagit uppgifterna från nätföretagen. Elhandelsföretagen råder inte över uppgifterna utan är beroende av att få dessa från nätföretagen. Det är först efter att elhandelsföretagen har mottagit uppgifterna från nätföretagen som elhandelsföretagen kan lämna dem vidare till elanvändarna.

Utöver det som följer av 14 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster föreslår Ei att elhandelsföretagen ska presentera elanvändarnas historiska elförbrukning i kombination med kostnaderna för elleveransen. Om elanvändaren har ett avtal där priset per kilowattimme ändras varje timme ska kostnaderna presenteras för varje timme. Om elanvändaren har ett avtal där priset per kilowattimme ändras varje kvart ska kostnaderna presenteras

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på handling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)

för varje kvart. Det ska även anges om kostnaderna presenteras inklusive eller exklusive mervärdesskatt samt att den fasta avgiften är exkluderad.

I allmänna råd till bestämmelsen anges vad som menas med kostnader för leveransen. Med kostnader för elleveransen avses summan av samtliga kostnader exklusive fast avgift.

I de allmänna råden anges också att om det är möjligt utifrån de mätvärden elhandelsföretaget tagit emot från nätföretaget bör uppgifterna om historisk elförbrukning redovisas i stapeldiagram innehållande följande uppgifter:

- 96 staplar per dygn för kvartsvärden,
- 24 staplar per dygn för timvärden,
- 28–31 staplar per månad för dygnsvärden,
- 52–53 staplar per år för veckovärden, och
- 12 staplar per år för månadsvärden.

8.5 Överensstämmelse med EU-regler

Enligt bilaga I punkten 2 (d) i elmarknadsdirektivet ska korrekt faktureringsinformation baserad på faktisk förbrukning tillhandahållas av elhandelsföretagen minst varje månad. Informationen får göras tillgänglig via internet och ska uppdateras så ofta som de använda mätanordningarna och systemen tillåter.

I bilaga I punkten 4 (a) och (b) i elmarknadsdirektivet anges vidare att slutkunder även ska ha tillgång till samlade uppgifter om den historiska förbrukningen från åtminstone de föregående tre åren eller från det att elleveransavtalet trädde i kraft, om den perioden är kortare. Slutkunder ska vidare få tillgång till detaljerade uppgifter om användningstid för alla dagar, veckor, månader och år. Dessa uppgifter ska göras tillgängliga för slutkunderna i nära realtid via internet eller via mätargränssnittet för en period som minst omfattar de föregående 24 månaderna eller från det att elleveransavtalet trädde i kraft, om den perioden är kortare. Syftet är att slutkunder ska kunna göra detaljerade självkontroller.

Ei gör bedömningen att kraven i de nu föreslagna föreskrifterna i vissa avseenden går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver. Det gäller kravet på att uppgifterna om faktisk och historisk elförbrukning ska presenteras i aktuell tid för

elanvändare med en uttagspunkt som kvarts- eller timmäs. Något sådant krav finns inte i elmarknadsdirektivet. Även kravet på att uppgifterna om den historiska förbrukningen ska presenteras i kombination med kostnaderna för elleveransen går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver. Reglerna i bilaga I till direktivet är dock minimikrav för fakturering och faktureringsinformation, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för elanvändarna så länge de är proportionerliga och inte strider mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att de nu föreslagna kraven gällande faktisk och historisk förbrukning inte strider mot direktivet och inte heller i övrigt är i strid med EU-rätten.

8.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att elanvändarna ska få uppgifter om faktisk och historisk förbrukning regleras redan i 12 och 14 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Genom att elanvändarna har tillgång till sin faktiska och historiska förbrukning kan de få koll på hur deras elförbrukning ser ut över tid och se effekter av exempelvis åtgärder för energieffektivisering eller efterfrågeflexibilitet.

För att tillse att informationen som lämnas blir användbar för elanvändarna föreslår Ei ytterligare föreskrifter om att informationen ska lämnas på ett lättillgängligt och tydligt sätt via webbplats eller en applikation, och att den ska lämnas i aktuell tid tillsammans med information om kostnaden för elleveransen. Det förväntas öka chansen att elanvändarna använder informationen för att se över sin förbrukning regelbundet och vidta kostnadsbesparande åtgärder så som att skaffa mer energieffektiva värmepumpar eller att använda el när den är billigare. Att få en lättillgänglig historik kring sin förbrukning med tillhörande kostnader förväntas också underlätta för elanvändare som vill utvärdera sitt elavtal över tid och jämföra med hur utfallet varit med en annan avtalsform eller ett annat elhandelsföretag, vilket i förlängningen kan leda till att de hittar mer fördelaktiga avtalserbjudanden.

Eftersom nätföretagens mätning och rapportering, och därmed elhandelsföretagens fakturering, fortfarande sker i normaltid (vintertid) året om kommer en viss förvirring uppstå under sommarhalvåret för de elanvändare som använder de faktiska och historiska förbrukningsuppgifterna (som anges i sommartid) för att kontrollera förbrukningen på sin faktura, då det blir en timmes förskjutning. Ei bedömer dock att nyttan av att hela året se rätt klockslag vid uppföljning av förbrukad el väger tyngst.

Kostnaden för elhandelsföretagen att implementera bestämmelsen skulle kunna föras över som en kostnad till hela kundkollektivet. Om de uppskattade kostnaderna för företagen fördelas på de 5,6 miljoner elanvändarna skulle kostnaden bli i genomsnitt 13 – 28 kronor per elanvändare.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Bestämmelsen berör alla cirka 150 elhandelsföretag.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att elanvändarna ska få uppgifter om faktisk och historisk förbrukning regleras redan i 12 och 14 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. För att tillse att informationen som lämnas blir användbar för elanvändarna föreslår Ei ytterligare föreskrifter om att informationen ska lämnas på ett lättillgängligt och tydligt sätt via webbplats eller en applikation, och att den ska lämnas i aktuell tid tillsammans med information om kostnaden för elleveransen.

Ei:s tillägg till förordningen förväntas leda till kostnader för elhandelsföretagen. Ei har bett ett antal elhandelsföretag uppskatta de förväntade kostnaderna till följd av föreskriften. De uppskattade kostnaderna redogörs för nedan.

Eftersom mätvärden som elhandelsföretagen får från nätföretagen är i normaltid krävs investeringar i it-system för att se till att de konverteras innan informationen presenteras för elanvändarna. Kostnaden för det har uppskattats till 80 000 – 250 000 kronor per företag.

Det förväntas även krävas systemuppdateringar för att kostnaden för elleveransen ska visas i anslutning till förbrukningsuppgifterna. Kostnaderna för det har uppskattats till 250 000 – 1,06 miljoner kronor per företag. Om kostnaderna antas vara representativa för hela marknaden innebär det en total kostnad på mellan 75 – 159 miljoner kronor. Det rör sig i praktiken troligen om en överskattning av den totala kostnaden då det förekommer elhandelsföretag som bedömt att de redan uppfyller bestämmelsen. Eftersom flera elhandelsföretag även ingår i en koncern med andra elhandelsföretag förväntas den totala kostnaden begränsas genom gemensam it- och fakturautveckling.

Vissa kostnader förväntas uppstå för elhandelsföretagens kundtjänst vid hantering av den förvirring som kan uppstå under sommarhalvåret för de elanvändare som använder de faktiska och historiska förbrukningsuppgifterna för att kontrollera

förbrukningen på sin faktura då det blir en timmes förskjutning. Alternativet hade dock varit att i stället behöva hantera kundtjänstären från elanvändare som vill följa upp sin förbrukning under sommarhalvåret och där den aktuella användningstiden inte stämmer överens med den tid som anges i förbrukningsuppgifterna. Sammantaget bedömer Ei att konsekvenserna för elhandelsföretagens kundtjänst blir marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Att elanvändarna löpande får tydlig information om sin förbrukning och de tillhörande kostnaderna förväntas underlätta jämförelser över tid mellan olika avtalsformer och elhandelsföretag. Det förväntas i sin tur leda till mer aktiva elanvändare och en stärkt konkurrenssituation på elhandelsmarknaden.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat några ytterligare konsekvenser för företag utöver vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Att uppdatera it-system är i regel en betydande engångskostnad för ett företag, som är relativt oberoende av företagets storlek. Kostnaden per kund bedöms därför bli högre ju mindre elhandelsföretaget är, vilket innebär en nackdel för de små elhandelsföretagen. Att elanvändare får användbar och tydlig återkoppling kring sin elanvändning och sina kostnader över tid är dock en viktig kundrättighet oavsett om elanvändaren är kund hos ett stort eller litet elhandelsföretag. Ei bedömer därför att det inte är aktuellt att göra några undantag från bestämmelsen för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen. Att ha en bestämmelse som är mer detaljerad än vad som regleras i lag och förordning förväntas dock leda till besparingar i form av mindre behov av tillsyn och information kring hur regelverket ska tolkas. Ei bedömer att den totala effekten kommer att bli marginell.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

8.7 Miljömässiga konsekvenser

Om elanvändarna i större utsträckning energieffektiviserar eller blir flexibla i sin elanvändning så förväntas det leda till positiva miljömässiga konsekvenser i form av minskade utsläpp och/eller miljöintrång från olika typer av kraftverk och byggnation av elnät.

8.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta sociala konsekvenser av bestämmelsen.

9 Sammanfattning av avtalsvillkor

Sammanfattning av avtalsvillkor

3 kap. 8 §

En elleverantör ska tillhandahålla elanvändaren en kortfattad och lättillgänglig sammanfattning av avtalsvillkoren. Sammanfattningen ska åtminstone innehålla följande uppgifter:

- elleverantörens namn, telefonnummer och webbplats,
- vid vilken tidpunkt elleverantören planerar att påbörja leveranserna till elanvändaren,
- den tid som avtalet löper på eller om det löper tills vidare,
- vad som gäller i fråga om förlängning av ett avtal som löper under viss tid,
- villkoren för uppsägning och om avtalet kan sägas upp avgiftsfritt, och
- var elanvändaren kan hitta information om elleverantörens priser.

Sammanfattningen ska hållas åtskild från de fullständiga avtalsvillkoren.

Elleverantören ska tillhandahålla sammanfattningen *innan* avtalet ingås eller bekräftas. Detsamma gäller i det fall avtalet ingås genom en mellanhand.

Elleverantören ska *efter* att avtalet har ingåtts och bekräftats, under avtalets löptid, tillhandahålla sammanfattningen av avtalsvillkoren i läsbar och varaktig form via elleverantörens webbplats som kräver elanvändarens inloggning eller applikation som kräver elanvändarens inloggning.

På elanvändarens faktura ska det anges var elanvändaren kan hitta sammanfattningen av avtalsvillkoren.

Allmänna råd

En kortfattad och lättillgänglig sammanfattning kan exempelvis presenteras i punktform.

9.1 Problem- och målformulering

Elhandelsföretag ska tillhandahålla elanvändare en kortfattad och lättillgänglig sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren innan ett avtal ingås, enligt 9 kap. 21 § ellagen. Det framgår dock varken av ellagen eller förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster vilka avtalsvillkor som ska ingå i sammanfattningen och inte heller hur sammanfattningen ska tillhandahållas. Utan närmare reglering uppstår risken att elhandelsföretagens sammanfattningar kommer att vara olika och att elanvändare därför kommer att ha svårt att jämföra olika elhandelsföretags avtal. Det kan inte heller garanteras att sammanfattningarna är kortfattade och lättillgängliga vilket i sin tur kan leda till ett ökat behov av tillsyn från Ei:s sida. Målet med att reglera vilka villkor som ska ingå i sammanfattningen och hur sammanfattningen ska tillhandahållas är att säkerställa att elanvändares rättighet enligt elmarknadsdirektivet tillgodoses. Ei ser också ett behov av att elanvändare har tillgång till sammanfattningen även efter avtalets ingående. Sammanfattningen innehåller information som är av central betydelse under hela avtalstiden, som till exempel villkor gällande bindningstid, uppsägningstid och vad som gäller i fråga om förlängning av ett avtal. Sammanfattningen underlättar för elanvändarna som annars behöver leta efter informationen i de fullständiga avtalsvillkoren som inte sällan är ganska överskådliga och svårlästa.

9.2 Nollalternativet

Om det inte regleras vilka villkor som ska ingå i sammanfattningen och hur den ska tillhandahållas uppstår risken att elhandelsföretagens sammanfattningar kommer att vara av varierande kvalitet och inte uppfylla kraven på att vara kortfattade och lättillgängliga. Att informationen inte blir likvärdig hos alla elhandelsföretag försvårar även för elanvändare som vill kunna jämföra olika avtalserbjudanden. Det finns även en risk att aktörer med oschyssta affärsmetoder utnyttjar avtalssammanfattningen för att framhäva eller undanhålla delar av avtalet på ett sätt som vilseleder elanvändarna.

Utän reglering kan det inte säkerställas att elanvändares rättighet enligt elmarknadsdirektivet tillgodoses.

9.3 Alternativa lösningar

Ei har övervägt att föreskriva vilka avtalsvillkor som ska ingå i sammanfattningen utan möjlighet att lägga till ytterligare villkor. Fördelen med det alternativet hade varit att elanvändarna hade fått likvärdig information hos alla elhandelsföretag

vilket hade underlättat jämförelser av avtalsvillkor. Nackdelen hade varit att viktiga villkor som Ei saknar bemyndigande att föreskriva om inte hade fått vara med i sammanfattningen. Det rör sig om exempelvis villkor om pris och ångerrätt för konsumenter.

Ett annat alternativ är att bara reglera hur sammanfattningen ska tillhandahållas. Med detta alternativ skulle dock risken uppstå att elanvändare inte uppmärksammar de viktigaste avtalsvillkoren som är av central betydelse för avtalet. Ei bedömer att den nu föreslagna regleringen är väl avvägd i förhållande till syftet med bestämmelsen i ellagen.

9.4 Beskrivning av förslaget

Elhandelsföretag ska enligt 9 kap. 21 § sista stycket ellagen tillhandahålla elanvändare en kortfattad och lättillgänglig sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren. Ei föreslår att sammanfattningen ska hållas åtskild från de fullständiga avtalsvillkoren och att sammanfattningen ska lämnas både innan avtalet ingås eller bekräftas samt efter att avtalet har ingåtts och bekräftats. Efter att avtalet har ingåtts och bekräftats ska elhandelsföretaget, under avtalets löptid, tillhandahålla sammanfattningen i läsbar och varaktig form via sin webbplats som kräver elanvändarens inloggning eller sin applikation som kräver elanvändarens inloggning. Uppgifterna ska således bara lämnas där det krävs elanvändarens inloggning. På elanvändarens faktura ska det anges var elanvändaren kan hitta sammanfattningen.

Den nu föreslagna föreskriften specificerar också vilka villkor som ska finnas med i sammanfattningen av avtalsvillkoren. Villkoren i sammanfattningen är ett urval av de villkor som ska finnas med i ett avtal enligt 9 kap. 21 § första stycket ellagen. De villkor som åtminstone ska finnas med i sammanfattningen är

- elhandelsföretagets namn, telefonnummer och webbplats,
- vid vilken tidpunkt elleverantören planerar att påbörja leveranserna till elanvändaren,
- den tid som avtalet löper på eller om det löper tills vidare,
- vad som gäller i fråga om förlängning av ett avtal som löper under viss tid,
- villkoren för uppsägning och om avtalet kan sägas upp avgiftsfritt och
- var elanvändaren kan hitta information om elhandelsföretagets priser.

Elhandelsföretagen ges även möjlighet att lägga till ytterligare viktiga avtalsvillkor som inte omfattas av 9 kap. 21 § första stycket ellagen som till exempel kundens pris och ångerrätt.

För att sammanfattningen ska bli kortfattad och lättillgänglig bör den presenteras i exempelvis punktform, enligt ett allmänt råd till bestämmelsen.

9.5 Överensstämmelse med EU-regler

Av artikel 10.3 i elmarknadsdirektivet framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunderna får en sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren på ett väl synligt sätt och uttryckt på ett kortfattat och enkelt språk av elhandelsföretagen. Vilka avtalsvillkor som är de viktigaste framgår inte av direktivet. Av direktivet framgår inte heller när elanvändarna ska få sammanfattningen.

Ei gör bedömningen att kraven i de nu föreslagna föreskrifterna går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver i och med att föreskrifterna anger vilka avtalsvillkor som ska ingå i sammanfattningen, när sammanfattningen ska tillhandahållas och att sammanfattningen ska tillhandahållas i läsbar och varaktig form efter att avtalet har ingåtts och bekräftats. Även kravet på att det på fakturan ska finnas en tydlig anvisning om var elanvändaren kan hitta sammanfattningen av avtalsvillkoren går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver.

Reglerna i direktivet är minimikrav, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för elanvändarna så länge de är proportionerliga och inte strider mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att krav på vilka avtalsvillkor som ska ingå i sammanfattningen, när sammanfattningen ska tillhandahållas och att sammanfattningen ska tillhandahållas i läsbar och varaktig form efter att avtalet har ingåtts och bekräftats inte strider mot direktivet och inte heller är onödigt betungande för elhandelsföretagen i förhållande till nyttan för kunderna. Kraven strider inte heller mot EU-rätten i övrigt.

9.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

Att avtalssammanfattningarna blir mer enhetliga förväntas underlätta för elanvändarna att förstå sitt elavtal och att jämföra olika avtalserbjudanden. Det förväntas i sin tur leda till att elanvändarna lättare kan välja det avtal som bäst uppfyller de egna preferenserna.

Kostnaden för elhandelsföretagen att implementera bestämmelsen skulle kunna föras över som en kostnad till hela kundkollektivet. Om de uppskattade kostnaderna för företagen fördelas på de 5,6 miljoner elanvändarna skulle kostnaden bli i genomsnitt 5 – 38 kronor per elanvändare.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Bestämmelsen berör samtliga cirka 150 elhandelsföretag.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Föreskriften förväntas leda till kostnader för elhandelsföretagen till följd av systemuppdateringar. Ei har bett ett antal elhandelsföretag uppskatta de förväntade kostnaderna till följd av föreskriften. De uppskattade kostnaderna redogörs för nedan.

Att elanvändarna ska få en sammanfattning av de viktigast avtalsvillkoren regleras redan i ellagen. De kostnader för elhandelsföretagen som förväntas uppstå till följd av Ei:s föreskrifter är dels att se till att en hänvisning till sammanfattningen finns på fakturor, dels att se till att sammanfattningen finns tillgänglig efter avtalsingående på elanvändarens Mina sidor eller i en applikation.

Kostnaderna för elhandelsföretagen har uppskattats till 200 000 – 1,5 miljoner kronor per företag. Det skulle innebära en total kostnad för hela marknaden på mellan 28 och 210 miljoner kronor. Eftersom flera elhandelsföretag ingår i en koncern med andra elhandelsföretag förväntas den totala kostnaden begränsas genom gemensam it- och fakturautveckling.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Att Ei reglerar vad som ska ingå i en avtalssammanfattning innebär att elhandelsföretagens möjligheter att använda avtalssammanfattningen som ett konkurrensmedel begränsas. Att välja eller välja bort vissa avtalsvillkor i sammanfattningen för att få sitt avtalserbjudande att se mer attraktivt ut blir då inte möjligt, vilket innebär en mer jämlik konkurrenssituation.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag utöver vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Att avtalssammanfattningen efter ingånget avtal ska finnas tillgänglig på Mina sidor eller i en applikation innebär it-investeringar, vilket förväntas bli mer krävande för de små elhandelsföretagen. Ei bedömer dock att en varaktigt lättillgänglig avtalssammanfattning är en viktig rättighet oavsett hur stort elhandelsföretag elanvändaren köper el av. Ei föreskriver därför inga undantag för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till kostnader för Ei. Det handlar initialt om kostnader för informationsinsatser och sedan löpande kostnader för att bedriva tillsyn för att tillse att bestämmelsen följs. Att ha en bestämmelse som är mer detaljerad än vad som regleras i lag och förordning förväntas dock leda till besparingar i form av mindre behov av tillsyn och information kring hur regelverket ska tolkas. Ei bedömer att den totala effekten kommer att bli marginell.

9.7 Miljömässiga konsekvenser

Bestämmelsen förväntas inte leda till några miljömässiga konsekvenser.

9.8 Sociala konsekvenser

Att elanvändarna får en lättillgänglig och enhetlig sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren förväntas öka tillgängligheten och göra det lättare för elanvändarna att ta del av information från sina elhandelsföretag och vara delaktiga på elhandelsmarknaden.

10 Information om efterfrågefleksibilitet

Information om efterfrågefleksibilitet

3 kap. 9 §

En elleverantör ska på en elanvändares faktura hänvisa till den information om efterfrågefleksibilitet som finns på Energimarknadsinspektionens webbplats.

Allmänna råd

Förutom hänvisningen till Energimarknadsinspektionens webbplats bör elleverantören även informera elanvändarna om efterfrågefleksibilitet på sin webbplats eller i sin applikation. Informationen kan utformas enligt följande:

Allmän information

Informationen om efterfrågeflexibilitet på elleverantörens webbplats eller applikation bör vara allmänt hållen och ägnad att hjälpa elanvändare att identifiera och förstå hur de, med utgångspunkt i deras individuella förutsättningar har möjlighet att vara flexibla i sin elanvändning. Elanvändarna bör också upplysas om konsekvenserna av olika val, som exempelvis valet att byta till ett avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn. Målet är att elanvändarna ska förstå att det finns möjligheter att använda el på ett flexibelt sätt för att påverka förbrukningen och därmed kostnaderna.

Kundspecifik information

Informationen på elleverantörens webbplats eller applikation som kräver inloggning (exempelvis *Mina sidor*) som riktar sig till en enskild elanvändare med ett avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn bör vara kundspecifik. Med kundspecifik avses att informationen är anpassad till den specifika elanvändaren och grundar sig på elanvändarens individuella förutsättningar att vara flexibel, exempelvis system för uppvärmning, solceller eller elbil.

10.1 Problem- och målformulering

I Ei:s uppdrag ingår att verka för väl fungerande energimarknader och att främja efterfrågeflexibilitet. En mer flexibel efterfrågan hos elanvändarna kan göra stor samhällsnytta. Ei kan konstatera att elanvändare behöver mer information om incitament för, och möjligheter till, efterfrågeflexibilitet. För elanvändare är det idag svårt att hitta information om åtgärder som kan sänka deras elkostnader. Elanvändare saknar också information som behövs för att kunna identifiera individuella förutsättningar för en flexibel elanvändning och konsekvenserna av olika val, som exempelvis valet att byta till ett dynamiskt avtal och att styra sin elanvändning.

För att främja efterfrågeflexibilitet och nå den flexibilitetspotential som finns hos framför allt hushållen behöver marknadsaktörerna erbjuda och marknadsföra information, incitament och verktyg som behövs för att elanvändarna ska kunna och vilja bidra med sin flexibilitet. Enligt enkätundersökningar som genomfördes under 2022 finns det en stor efterfrågan på bättre information och informationstjänster från både elnäts- och elhandelsföretagen. Elanvändare och marknadsaktörer spelar båda en essentiell roll genom att bidra med sin flexibilitet till elsystemet. "Hur mycket flexibilitet som skulle kunna realiseras på användarsidan och det samhällsekonomiska värdet av denna flexibilitet är svårt att

beräkna. Utifrån de litteraturgenomgångar och analyser som Ei har låtit genomföra är den sammantagna bedömningen att både flexibilitetspotentialen och värdet av denna flexibilitet är betydande.”¹⁸

Målet med föreskrifterna är att elanvändare nås av information om efterfrågefleksibilitet och att informationen är korrekt och begriplig. Ökad kunskap förväntas leda till att elanvändare blir mer flexibla i sin elanvändning vilket i sin tur bidrar till ett hållbart energisystem samt lägre kostnader för elanvändarna.

10.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att elhandelsföretagen ska hänvisa till information om efterfrågefleksibilitet på Ei:s webbplats riskerar samhället att gå miste om den flexibilitetspotential som finns hos elanvändarna som hade kunnat bli mer flexibla i sin elanvändning om de hade fått informationen. Elanvändarna i sin tur riskerar att gå miste om information om sina möjligheter att vidta åtgärder och därigenom sänka sina elkostnader. Omställningen mot en mer flexibel elanvändning riskerar att gå långsammare utan reglering. Det är av vikt för samhället att flexibilitet i elanvändningen normaliseras och uppfattas som en självklar möjlighet bland elanvändarna.

10.3 Alternativa lösningar

Ett alternativ som Ei har övervägt är att reglera vilken information elhandelsföretagen ska lämna till elanvändare. Problemet med detta alternativ är att informationen riskerar att snabbt bli inaktuell med hänsyn till den snabba utvecklingen på området. Ei har också övervägt att överlåta till elhandelsföretagen att utforma informationen om efterfrågefleksibilitet vilket hade orsakat en del merarbete och kostnader för företagen.

Ett annat alternativ är att placera hänvisningen till information på andra ställen, exempelvis på elhandelsföretagens webbplatser. Det skulle minska risken för att fakturan får så mycket information att det blir svårt för elanvändarna att ta till sig allt. Problemet med detta alternativ är att elanvändarna riskerar att inte nås av informationen då den försvinner i mängden av all annan information som finns på elhandelsföretagens webbplatser. Ett annat problem med det här alternativet är att det förutsätter att elanvändarna aktivt söker efter informationen. Fördelen med

¹⁸ Ei R2023:04, Konsumenter och efterfrågefleksibilitet – En nulägesbeskrivning och åtgärdsförslag för ökad flexibilitet, 2022.

placeringen på fakturan är att elanvändarna får informationen kontinuerligt vilket i sin tur ökar chansen för att de också tar del av informationen om efterfrågeflexibilitet.

10.4 Beskrivning av förslaget

Ei föreslår att elhandelsföretag på en elanvändares faktura ska hänvisa till information om efterfrågeflexibilitet på Energimarknadsinspektionens webbplats.

Till föreskriften finns allmänna råd där det framgår att elhandelsföretag även bör informera elanvändare om efterfrågeflexibilitet på sin webbplats eller i sin applikation. Här ges också exempel på vad såväl allmän information som kundspecifik information bör innehålla.

Informationen på elhandelsföretagets webbplats bör vara allmänt hållen och hjälpa elanvändare att identifiera och förstå hur de, utifrån sina individuella förutsättningar har möjlighet att vara flexibla i sin elanvändning. Elanvändarna bör också upplysas om konsekvenserna av olika val. Målet är att elanvändarna förstår att det finns möjligheter att vara flexibel i sin elanvändning. Informationen på *Mina sidor* (webbplats eller applikation) som riktar sig till en enskild elanvändare som har ett avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn bör vara kundspecifik. Med kundspecifik avses att informationen är anpassad till den specifika elanvändaren och grundar sig på dennes individuella förutsättningar att vara flexibel. Målet är att elanvändaren får vägledning i hur den kan agera för att vara flexibel. Uppgifter om elanvändaren och dennes elanvändning kan utgöra personuppgifter och behandling av sådana ska följa tillämplig lagstiftning.¹⁹

10.5 Överensstämmelse med EU-regler

Något krav på att hänvisa till information om efterfrågeflexibilitet på den nationella reglermyndighetens webbplats finns inte i elmarknadsdirektivet.

Reglerna i bilaga I till direktivet är dock minimikrav för fakturering och faktureringsinformation, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för elanvändarna så länge de är proportionerliga och inte strider mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att information om efterfrågeflexibilitet är till

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679.

nytta för elanvändarna och att det inte strider mot direktivets syfte. Kravet strider inte heller i övrigt mot EU-rätten.

10.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushåll/konsumenter

Att elhandelsföretag ska hänvisa till Ei:s information om efterfrågefleksibilitet på fakturor förväntas ge positiva konsekvenser för de hushåll som tack vare informationen väljer att använda efterfrågefleksibilitet för att minska sina elkostnader. Kostnaden för elhandelsföretagen att implementera bestämmelsen skulle kunna föras över som en kostnad till hela kundkollektivet. Kostnaden för ett enskilt hushåll bedöms dock bli marginell. Den positiva genomsnittseffekten av förändringen bedöms bli väsentligen större än denna kostnad. Ytterligare resonemang kring de potentiella konsekvenserna för hushållen kopplat till efterfrågefleksibilitet finns i avsnitt 12.6

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Samtliga cirka 150 elhandelsföretag berörs av bestämmelsen.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Bestämmelsen förväntas leda till kostnader för elhandelsföretagen som behöver infoga en fakturahänvisning till information om efterfrågefleksibilitet på Ei:s webbplats. Kostnaden bedöms vara av engångskaraktär och bli marginell.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Att alla elhandelsföretag hänvisar till Ei:s information om efterfrågefleksibilitet förväntas leda till en viss konkurrensfördel för de elhandelsföretag som erbjuder timprisavtal eller andra avtal där elanvändarna kan påverka sina kostnader genom flexibilitet.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag.

Särskild hänsyn till små företag

För att maximera samhällsnyttan från efterfrågefleksibilitet är det viktigt att elanvändare får tillförlitlig och oberoende information, oavsett om de är kunder hos ett stort eller litet företag. Bestämmelsen bedöms dessutom inte bli särskilt betungande för varken de små eller stora elhandelsföretagen. Det är därför inte

aktuellt att göra några undantag eller anpassningar av bestämmelsen för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen och för frågor från elhandelsföretag och elanvändare. Hänvisningarna till Ei:s webbplats förväntas leda till en viss ökning av trafik på webbplatsen. Kostnaderna för Ei bedöms bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

10.7 Miljömässiga konsekvenser

Om elanvändarna i större utsträckning blir flexibla i sin elanvändning så förväntas det leda till positiva miljömässiga konsekvenser i form av minskade utsläpp och/eller miljöintrång från olika typer av kraftverk och byggnation av elnät.

10.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta sociala konsekvenser av bestämmelsen.

11 Information om gällande priser för elleverans till konsumenter

Information om gällande priser för elleverans

4 kap. 1 §

Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören dela upp hela beloppet för elleveransen på elanvändarens faktura enligt följande:

Om priset per kilowattimme är detsamma under avtalets bindningstid

- fast elpris
- fast avgift
- mervärdesskatt

Om priset per kilowattimme ändras varje månad baserat på en kollektiv schablon

- medelspotpris
- rörliga kostnader
- fasta påslag
- fast avgift

- mervärdesskatt

Om priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn

- spotpris

- rörliga kostnader

- fasta påslag

- fast avgift

- mervärdesskatt

Om en del av priset är ett sådant pris som avses i andra stycket och en annan del av priset är sådant som avses i tredje eller fjärde stycket ska beloppet delas upp i enlighet med respektive stycke.

Om fakturaperioden omfattar flera kalendermånader ska varje månad redovisas separat i enlighet med andra till femte styckena.

Medelspotpris, spotprisrörliga kostnader och fasta påslag ska benämnas på detta sätt.

Uppdelningen av beloppet ska följa den ordning som anges i respektive stycke.

Om elleverantören använder sig av ett tillfälligt lägre pris ska det anges på fakturan. Det ska även anges när det tillfälliga lägre priset upphör.

Allmänna råd

Med *avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn* avses exempelvis avtal där priset per kilowattimme ändras varje timme och avtal där priset per kilowattimme ändras varje kvart.

Med *fast avgift* avses exempelvis månads- eller årsavgift.

För avtal som har varierande prissättning under olika perioder, exempelvis avtal där priset per kilowattimme ändras varje månad under sommarhalvåret men inte under vinterhalvåret, bör en uppdelning av beloppet anges enligt 1 § andra stycket under vinterhalvåret och enligt 1 § tredje stycket under sommarhalvåret.

För avtal där elleverantören genomför löpande prissäkring för konsumentens räkning, så kallade portföljavtal eller förvaltade avtal, kan resultatet av prissäkringen anges som en egen rad utöver de som anges i 1 § tredje stycket.

4 kap. 2 §

Spotpris enligt 1 § ska anges enligt följande:

Om priset för elleveransen ändras varje månad baserat på en kollektiv schablon ska medelspotpris anges som ett oviktat medelvärde av spotpriset för fakturaperiodens alla timmar eller kvartar.

Om priset för elleveransen ändras flera gånger under samma dygn ska spotpris anges som ett viktat medelvärde av spotpriset baserat på konsumentens individuella förbrukning för fakturaperiodens alla timmar eller kvartar.

Allmänna råd

Med oviktat medelvärde av spotpriset menas det aritmetiska medelvärdet.

4 kap. 3 §

Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören utöver det som framgår av 1 § lämna information till konsumenten om vilka priskomponenter som ingår i fakturerade fasta påslag och rörliga kostnader samt en förklaring av vad medelspotpris eller spotpris innebär. Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Elleverantören ska även specificera priset för varje priskomponent.

Uppgifterna ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i elleverantörens applikation som kräver konsumentens inloggning, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta uppgifterna.

Allmänna råd

Priskomponenter i fasta påslag och rörliga kostnader är exempelvis elcertifikat, profilkostnad, kostnad för ursprungsgarantier, avgift till Nordpool, avgift till Svenska kraftnät, avgift till eSett, resultat av löpande prissäkringar och balanskostnader.

Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

4 kap. 4 §

Om en elanvändare är en konsument och har ett avtal där priset ändras flera gånger under samma dygn ska elleverantören tillhandahålla uppgifter om

- elförbrukningen
- priset per kilowattimme
- kostnaden för förbrukad el

för fakturaperiodens alla timmar eller kvartar.

Uppgifterna ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i elleverantörens applikation

som kräver konsumentens inloggning, om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta uppgifterna.

Allmänna råd

Uppgifterna om elförbrukning, priser och kostnader får kombineras med den information om faktisk och historisk elförbrukning som ska lämnas enligt 3 kap. 7§.

Med *pris per kilowattimme för varje timme eller kvart* avses summan av spotpris, fasta påslag och rörliga kostnader.

Med *kostnad för förbrukad el* avses elförbrukningen multiplicerat med priset.

Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

11.1 Problem- och målformulering

Elanvändare har problem med att förstå prisuppgifterna på sina elhandelsfakturer och har därför svårt att jämföra sitt befintliga avtal med andra avtal genom att använda sig av de prisuppgifter som framgår av fakturan. Otydliga och icke transparenta prisuppgifter gör det svårare för elanvändare att vara aktiva, fatta välinformerade beslut och jämföra elhandelsföretag. Elanvändare med rörliga priser har dessutom i princip ingen möjlighet att kontrollera om fakturan är korrekt vilket i sin tur påverkar förtroendet för elhandelsmarknaden.

Det finns ett flertal orsaker till dessa problem. Elhandelsföretag använder sig av olika terminologi för att beskriva priskomponenterna på elanvändares fakturer. Konsumentverket granskade elhandelsföretags prisinformation på webbplatser och fakturer under 2022 och kunde konstatera att de 29 elhandelsföretag som granskades använde sig av 16 olika begrepp för att beskriva elpriset.²⁰ Förutom terminologin varierar även vad som inkluderas i elpriset, till exempel diverse påslag och mervärdesskatt. Benämningar av priskomponenter skiljer sig inte enbart åt mellan olika elhandelsföretag utan kan även skilja sig åt mellan ett elhandelsföretags fullständiga avtalsvillkor, avtalsinformationen på webbplatsen och fakturan.²¹ Huruvida mervärdesskatt ingår i de olika priskomponenterna är inte alltid tydligt. Ordningen hur priskomponenterna presenteras varierar också. Ytterligare en omständighet som bidrar till svårigheterna är att elpriset består av väldigt många priskomponenter, till exempel spotpris, profilkostnad, elcertifikat,

²⁰ Konsumentverket, Granskning av prisinformation på webbplats och faktura, 2022. [Granskning av prisinformation på webbplats och faktura \(konsumentverket.se\)](#) (Hämtad 2023-06-27)

²¹ Sommarvikariernas granskning, Ei 2023.

kostnad för ursprungsgarantier, avgift till Nordpool, avgift till Svenska kraftnät, avgift till eSett, balanskostnad, månads- eller årsavgift, moms och påslag. En försvårande omständighet är att många komponenter dessutom är rörliga och att det slutgiltiga priset för dem fastställs först när fakturering sker månaden efter att elen har förbrukats.

Ei kan konstatera att det är många faktorer som bidrar till den bristande transparensen kring prisuppgifterna.

Ei har under de senaste åren tagit emot ett ökat antal frågor och klagomål rörande otydliga elhandelsfakturer. Under 2021 inkom 13 ärenden avseende otydliga fakturer, vilket utgjorde 38 % av alla ärenden rörande fakturering. Under 2022 inkom 31 ärenden avseende otydliga fakturer, vilket utgjorde 45 % av alla ärenden rörande fakturering. Under januari – september 2023 inkom 52 ärenden avseende otydliga fakturer, vilket utgjorde 53 % av alla ärenden rörande fakturering. Ei kan konstatera att frågor och klagomål om otydliga fakturer från framför allt kunder med timprisavtal har ökat markant. Ärenden avseende otydliga elnätsfakturer är i jämförelse väldigt få, 3–5 ärenden per år under 2021–2023.

Problemet med att elprisets komponenter inte redovisas blir särskilt stort för de konsumenter som har timprisavtal. Det förekommer att elhandelsföretag redovisar månadens volymvägda genomsnittspris inklusive alla påslag på en rad i fakturan. Det gör det mycket svårt för konsumenten att räkna ut hur stor del av elpriset som beror på konsumentens egna förbrukningsmönster och hur stor del som utgörs av elhandelsföretagens påslag. Det gör i sin tur att det blir mycket svårt för konsumenten att över tid märka ifall vissa påslag blivit högre och gör det även svårt att jämföra priset med andra avtalserbjudanden på marknaden.

Även Energimarknadsbyrån har fått in klagomål gällande prisinformationen på elhandelsföretagens fakturer. År 2021 mottog Energimarknadsbyrån cirka 225 klagomål gällande priser och fakturer²², år 2022 uppgick motsvarande siffra till cirka 310 klagomål²³. Statistik för 2023 finns av förklarliga skäl inte sammanställd men i dialog med Ei under 2023 har fakturering av rörligt pris angetts vara den vanligaste källan till klagomål. I sin verksamhetsberättelse 2022 skriver Energimarknadsbyrån:

²² Konsumenternas energimarknadsbyrå, Verksamhetsberättelse 2021, s. 12

²³ Konsumenternas energimarknadsbyrå, Verksamhetsberättelse 2022, s. 13

Många konsumenter var missnöjda med prisinformation och fakturering av det rörliga elpriset och att de inte fick klargörande svar från sin elhandlare angående detta. Tyvärr pekade också dessa klagomål på att flera mindre seriösa elhandlare utnyttjade komplexiteten i hur det rörliga elpriset räknas fram.²⁴

Av Ei:s rapport *Enklare faktura* från 2014 framgår att många av såväl kund- som branschföreträdarna har lyft fram behovet av att ha en så enhetlig terminologi som möjligt på elmarknaden för att förenkla för elanvändarna. Redan 2014 fanns en tendens till att elhandelsföretagen använde olika begrepp och till exempel kallade priskomponenterna på fakturan för olika namn. I rapporten uppmanade Ei därför branschen att arbeta vidare med denna fråga.²⁵

Av NordREGs kundundersökning som genomfördes under 2022 framgår bland annat att 78 % av de 1500 svenska respondenterna läser informationen på sin faktura. Av dessa får 82 % en elektronisk faktura och 18 % en pappersfaktura. 67% anser att fakturan är lätt att förstå men önskar bättre information om sitt elpris. Ungefär fyra av fem respondenter tittar på priskomponenterna på fakturan (83 %).²⁶

För att kunna jämföra prisuppgifterna mellan olika elhandelsföretag och olika avtal skulle det underlätta om alla elhandelsföretag presenterade elpriset på sina fakturor på samma sätt.

Målet med föreskrifterna är att öka transparensen kring prisuppgifterna och därmed öka förtroendet för elhandelsmarknaden samt förbättra möjligheterna att jämföra olika avtal. Genom ökad transparens skapas även möjligheter för konsumenterna att kontrollera fakturorna genom att göra rimlighetsbedömningar och ställa frågor till elhandelsföretagen. Sammantaget förväntas ökad jämförbarhet, transparens och kontrollerbarhet leda till mer välinformerade och aktiva konsumenter och en mer välfungerande marknad.

11.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att alla elhandelsföretag ska presentera elpriset på ett likvärdigt sätt på elhandelsfakturorna riskerar en del konsumenter även

²⁴ Konsumenternas energimarknadsbyrå, Verksamhetsberättelse 2022, s. 9

²⁵ Enklare faktura - Ei R2014:13, [Enklare faktura - Ei R2014:13 - Energimarknadsinspektionen](#) (hämtad 2023-06-27)

²⁶ NordREG, Nordic customer survey 2022. [Nordic customer survey 2022 \(nordicenergyregulators.org\)](#) (hämtad 2023-06-27) s. 188–190

fortsättningsvis att inte förstå prisuppgifterna på sina fakturor. Behovet av en enhetlig terminologi har funnits under lång tid, och klagomål kopplat till prisinformation på fakturan har den senaste tiden haft en ökande trend som ser ut att fortsätta. Mot bakgrund av det förväntas inte problemet kunna lösas utan regelgivning. Utan reglering kan fler konsumenter i framtiden få oenhetlig och icke-transparent prisinformation, vilket i sin tur kan leda till problem med att jämföra elavtal, inaktivitet och ett lägre förtroende för elhandelsmarknaden.

11.3 Alternativa lösningar

Ei har övervägt alternativa utformningar för att öka transparensen, jämförbarheten och marknadsförtroendet. Ett alternativ som övervägts är att reglera en uppdelning i enbart två delar, elpris och mervärdesskatt. Elpriset skulle dessutom inte få kallas för någonting annat än *elpris*. På så sätt skulle terminologin som används på fakturor bli enhetlig och därmed göra det enklare för konsumenter att förstå sina fakturor. Ei har dock inte valt att gå vidare med det alternativet då problem kring transparensen skulle kvarstå, eftersom förändringar i påslag inte skulle kunna upptäckas lika lätt när de läggs ihop med spotpriset som i regel varierar mycket kraftigare än påslagen.

Ei har även övervägt en alternativ utformning där spotpriset ska anges som ett volymviktat medelvärde för spotpriset oavsett om priset till konsumenterna baseras på deras egen förbrukningsprofil eller en kollektiv förbrukningsprofil. En annan utformning som övervägts är att spotpriset ska anges aritmetiskt oavsett om priset till konsumenterna baseras på deras egen förbrukningsprofil eller en kollektiv förbrukningsprofil. Ei bedömer dock att det största kundvärdet uppnås om de konsumenter som prissätts baserat på en kollektiv förbrukningsprofil får medelspotpriset redovisat som ett oviktat (aritmetiskt) medelvärde av spotpriset för den aktuella månaden, och att konsumenter som prissätts baserat på sin egenförbrukningsprofil får spotpriset redovisat som ett volymviktat medelvärde. Resonemanget nedan, är något förenklat och allt stämmer inte för alla elhandelsföretag men logiken i resonemanget gäller ändå.

På marknaden idag finns i huvudsak två sorters rörliga avtal, ett timprisavtal och ett avtal om månadsbaserat rörligt pris. I båda fallen beräknas månadens elpris till kunden genom att ta förbrukningen multiplicerat med priset för varje timme under hela månaden. För timpriskunder används kundens faktiska förbrukning för varje timme. För de med månadsbaserat rörligt avtal används kundens totala förbrukning för

månaden som viktas timme för timme med en förbrukningsprofil för alla elhandelsföretagets månadsbaserade kunder i samma elområde.

Om det volymviktade medelvärdet skulle anges på fakturan för konsumenter med avtal om månadsbaserat rörligt pris skulle det värdet bli olika beroende på vilket elhandelsföretag konsumenten har, eftersom förbrukningsprofilen ser olika ut hos olika elhandelsföretag. Det skulle innebära att spotpriset på fakturan skulle motsvara hela kostnaden på spotmarknaden, men det skulle samtidigt försvåra för konsumenten att se hur stor del av priset som varierar mellan elhandelsföretag. Om fakturan i stället visar det aritmetiska medelvärdet blir medelspotpriset detsamma för alla månadsbaserade fakturor, och skillnaden mellan det aritmetiska medelvärdet och det volymvägda medelvärdet, den så kallade *profilkostnaden*, blir i regel en komponent i kategorin rörliga kostnader. Det är enligt den ordningen priserna redovisas på Elpriskollen, och komponenten kallas där för *volymkostnad*. Profilkostnaden beror på hur kundkollektivet för elhandelsföretaget förbrukar sin el och kan inte direkt påverkas av elhandelsföretaget, men eftersom kostnaden skiljer sig åt mellan elhandelsföretag är det ändå en relevant komponent

Eftersom spotpriset för konsumenter med ett timprisavtal baseras på en individuell förbrukningsprofil har de inte samma problem som månadsbaserade konsumenter med att se hur stor del av priset som varierar mellan elhandelsföretag. Att introducera en profilkostnad på dessa fakturor skulle i stället riskera att leda till onödigt förvirring. Ett volymviktat pris på fakturan för konsumenter med ett timprisavtal skulle även underlätta för egenkontroller av priset på fakturan då det med förbrukningsuppgifter från elnätsföretaget och priser från spotmarknaden går att kontrollräkna spotpriset som anges på fakturan. Med medelspotpris och profilkostnad hade det blivit mer komplicerat.

Ei har även övervägt alternativet att även låta elhandelsföretagen uppge en specifiering av priset för varje priskomponent på begäran från konsumenter. En del elhandelsföretag som Ei har haft kontakt med under arbetets gång gav uttryck för att en sådan reglering skulle kunna leda till en ökning av ärenden till deras kundtjänster och företagen bedömde det som mindre belastande att lämna denna information löpande med stöd av en it-lösning. Ei gick därför inte vidare med det alternativet.

Ei har inte funnit något alternativ till att utfärda nya regler. Alternativ till regelgivning skulle kunna vara exempelvis frivilliga överenskommelser i branschen. Ei uppmanade 2014 branschen att arbeta med att få en enhetlig terminologi för att skapa marknadsförtroende. Eftersom problemen kopplade till brist på enhetlig terminologi

kvarstår bedömer Ei att en branschöverenskommelse inte är ett lämpligt tillvägagångssätt för att lösa problemet.

11.4 Beskrivning av förslaget

Ei föreslår att det i föreskrifterna specificeras hur *gällande priser och det belopp som ska betalas* enligt 9 § 2 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster ska presenteras på elhandelsföretagens fakturor. Regleringen föreslås bara gälla fakturor till konsumenter.

Ei föreslår att beloppet som ska betalas delas upp i olika poster för att konsumenter ska få transparent information om priset. Vilken information om gällande priser som ska lämnas på fakturorna skiljer sig åt beroende på om avtalet är ett avtal där priset per kilowattimme inte ändras under avtalets bindningstid eller om priset per kilowattimme ändras varje månad eller flera gånger under samma dygn.

Om priset per kilowattimme är detsamma under avtalets bindningstid ska följande anges:

- fast elpris
- fast avgift
- mervärdesskatt

Om priset per kilowattimme ändras varje månad utifrån en kollektiv schablon ska följande anges

- medelspotpris
- rörliga kostnader
- fasta påslag
- fast avgift
- mervärdesskatt

Om priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn ska följande anges

- spotpris
- rörliga kostnader

- fasta påslag
- fast avgift
- mervärdesskatt

Av bestämmelsen framgår också att begreppen medelspotpris, spotpris, rörliga kostnader och fasta påslag ska benämnas på detta sätt. Uppdelningen av beloppet ska följa den ordning som anges i respektive stycke. Det framgår även att på fakturor som omfattar flera kalendermånader ska varje månad redovisas separat i enlighet med bestämmelsens andra till femte styckena.

Till bestämmelsen finns allmänna råd där det anges vad som menas med en fast avgift. Här anges att det exempelvis handlar om en månads- eller årsavgift. I de allmänna råden ges också exempel på avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn, här nämns avtal där priset ändras varje timme (timprisavtal) eller varje kvart (kvartprisavtal).

Det finns också avtal som innehåller en del rörligt pris och en del fast pris, exempelvis så kallade mixprisavtal. Av föreskrifterna framgår att om *en del* av konsumentens förbrukning prissätts enligt en metod där priset per kilowattimme är detsamma under avtalets bindningstid ska den delen av beloppet delas upp i posterna fast elpris, fast avgift och mervärdesskatt. Om *en annan del* av konsumentens förbrukning prissätts utifrån en metod där priset per kilowattimme ändras varje månad eller flera gånger per dygn ska den delen av beloppet delas upp i posterna medelspotpris eller spotpris, fasta påslag, rörliga kostnader, fast avgift och mervärdesskatt.

De allmänna råden ger vidare vägledning hur beloppet på konsumentens faktura ska delas upp om avtalet har varierande prissättning under *olika perioder*, exempelvis där priset per kilowattimme inte ändras under vinterhalvåret men ändras varje månad under sommarhalvåret. I ett sådant fall bör fast elpris, fast avgift och mervärdesskatt redovisas på fakturan under vinterhalvåret. Under sommarhalvåret bör beloppet delas upp i medelspotpris eller spotpris, rörliga kostnader, fasta påslag, fast avgift och mervärdesskatt. Vidare framgår i de allmänna råden att om avtalet är ett så kallat portföljvaval eller ett förvalt avtal kan resultatet av prissäkringen anges som en egen rad utöver de som anges i bestämmelsen.

Enligt förslaget till föreskrifter regleras också hur spotpriset ska anges. Här anges att om priset för elleveransen ändras varje månad baserat på en kollektiv schablon

ska medelspotpriset anges som ett oviktat medelvärde av spotpriset för fakturerperiodens alla timmar eller kvartar. Om priset för elleveransen i stället ändras flera gånger under samma dygn ska spotpris anges som ett viktat medelvärde av spotpriset baserat på konsumentens individuella förbrukning för fakturerperiodens alla timmar eller kvartar. I allmänna råd till bestämmelsen förtydligas att med ett oviktat medelvärde av spotpriset menas det aritmetiska medelvärdet.

Om en konsument har ett avtal där priset ändras flera gånger under samma dygn ska elhandelsföretaget på fakturan även tillhandahålla uppgifter om

- elförbrukningen för varje timme eller kvart,
- priset per kilowattimme för varje timme eller kvart och
- kostnaden för förbrukad el för varje timme eller kvart.

Om det anges på fakturan var konsumenten kan hitta uppgifterna får de lämnas på elhandelsföretagets webbplats eller applikation, som kräver konsumentens personliga inloggning.

I allmänna råd som hör till bestämmelsen förtydligas vad som menas med *pris* och *kostnad för förbrukad el*. Med *pris* avses summan av spotpris, fasta påslag och rörliga kostnader. Med *kostnad för förbrukad el* avses elförbrukningen multiplicerat med priset. Det framgår även att uppgifterna om elförbrukning, priser och kostnader får kombineras med informationen om faktisk och historisk förbrukning som också ska lämnas enligt föreskrifterna.

Förslaget till föreskrifter innehåller också ett krav på att fakturor till konsumenter ska innehålla information om vilka priskomponenter som ingår i fasta påslag och rörliga kostnader samt förklara vad medelspotpris eller spotpris innebär. Informationen får lämnas på elhandelsföretagets webbplats eller applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

I allmänna råd som tillhör bestämmelsen ges exempel på priskomponenter i fasta påslag och rörliga kostnader. Här nämns elcertifikat, kostnad för ursprungsgarantier, avgift till Nordpool, avgift till Svenska kraftnät, avgift till eSett, profilkostnad, resultat av löpande prissäkringar och balanskostnader. Med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elhandelsföretagets webbplats eller applikation. Det krävs inte någon direktlänk till informationen.

Elhandelsföretaget ska även specificera priset för varje priskomponent. Priserna ska tillsammans återspegla det belopp som konsumenten ska betala för den aktuella faktureringsperioden. Om det anges på fakturan var konsumenten kan hitta uppgifterna får de lämnas på elhandelsföretagets webbplats som kräver konsumentens inloggning eller applikation som kräver konsumentens inloggning. Uppgifterna ska således bara lämnas där det krävs konsumentens inloggning.

11.5 Överensstämmelse med EU-regler

Enligt bilaga I punkten 3 i elmarknadsdirektivet ska slutkundspriset delas upp i en energi- och leveranskomponent, en nätkomponent (överföring och distribution) och en komponent som omfattar skatter, avgifter och övriga pålagor. Detta gäller fakturor som innehåller såväl överföringskostnader som leveranskostnader.

De nu föreslagna föreskrifterna reglerar endast elhandelsföretagens fakturor och vilken information som ska lämnas avseende priserna för elleveransen.

Ei gör bedömningen att kravet i föreskrifterna vad gäller informationen om gällande priser går längre än vad elmarknadsdirektivet kräver. Reglerna i direktivet är minimikrav, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för konsumenterna så länge kraven inte strider mot EU-rätten i övrigt. Kraven i föreskrifterna främjar överskådligheten i fakturan och jämförbarheten med andra elhandelsföretags priser som finns redovisade på Elpriskollen, vilket är i linje med direktivets mål om att fakturor och faktureringsinformation ska underlätta slutkundernas möjligheter till att göra egna jämförelser. Ei gör bedömningen att det inte heller i övrigt strider mot EU-rätten att reglera att elhandelsföretag ska lämna denna typ av information till elanvändare.

11.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushåll/konsumenter

En reglering av hur beloppen på fakturor ska presenteras bedöms få övervägande positiva konsekvenser för konsumenterna på elhandelsmarknaden. Genom att konsumenter med rörligt pris kan se variationer av de rörliga kostnaderna och påslagen separerat från variationerna på dagen före-marknaden kan de enklare uppmärksamma förändringar i de delar av priset som varierar mellan elhandelsföretag, så som kostnader för balanskraft eller elhandelsföretagets påslag. Det förväntas i sin tur leda till en ökad chans att konsumenter jämför avtal för att se om det finns något mer förmånligt avtal på marknaden.

Att elhandelsfakturorna innehåller enhetliga begrepp förväntas underlätta vid jämförelser mellan olika avtalserbjudanden, och eftersom de begrepp som används är samma som på Elpriskollen underlättas även en jämförelse mellan sökresultaten där och konsumentens faktura.

Genom att elhandelsföretagen även ska redogöra för vilka komponenter som ingår i de kategorier som ska finnas på fakturan och även ska uppge kostnaden för respektive komponent, ökar möjligheterna för konsumenterna att kontrollera sitt elpris. Det förväntas underlätta för konsumenter att upptäcka om aktörer med oschyssta affärsmetoder justerar de olika komponenterna på ett sätt som inte är tillåtet enligt avtalsvillkoren. Det förväntas även leda till ett ökat förtroende gentemot de aktörer som hela tiden är tydliga i sin prissättning.

De konsumenter som har elavtal där priset ändras flera gånger samma dygn ska på fakturan, eller på sin personliga inloggning, få information om elförbrukning, pris och kostnaden för varje timme eller kvart. Genom den informationen ökar transparensen för konsumenterna som tydligt kan se underlaget till det pris som fakturerats. Det underlättar även för de som vill få en insyn i hur deras förbrukningsmönster förhållit sig till elpriset, och beräkna värdet av att ha flyttat eller sänkt sin förbrukning.

Kostnaden för elhandelsföretagen att implementera bestämmelsen skulle kunna föras över som en kostnad till hela konsumentkollektivet. Om de uppskattade kostnaderna för företagen fördelas på marknadens 4,7 miljoner konsumenter skulle kostnaden bli i genomsnitt 5 – 28 kronor per konsument.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör de cirka 140 elhandelsföretag som säljer el till konsumenter.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Föreskriften förväntas leda till kostnader för elhandelsföretagen till följd av systemuppdateringar. Ei har bitt ett antal elhandelsföretag uppskatta de förväntade kostnaderna till följd av föreskriften. De uppskattade kostnaderna redogörs för nedan.

Elhandelsföretagen förväntas få kostnader för systemuppdateringar som gör att fakturorna delas upp enligt de kostnads kategorier som föreskrivs. Det förväntas även uppstå kostnader i samband med att företagen ska redovisa samtliga

priskomponenter och en förklaring vad spotpriset innebär. Detta kan göras antingen direkt på fakturan eller på konsumenternas personliga inloggning om det anges på fakturan var konsumenten kan hitta informationen.

Kostnader förväntas även uppstå för elhandelsföretagen när de ska se till att konsumenter, med avtal där priset ändras flera gånger samma dag, får uppgifter om elförbrukning, pris och kostnad för varje timme eller kvart. Även detta kan göras på antingen fakturan eller konsumentens inloggning. Eftersom de uppgifter som ska anges till stor del sammanfaller med vad som föreskrivs gällande uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning förväntas de flesta elhandelsföretag redovisa dessa uppgifter på samma ställe.

Kostnaderna för att leva upp till bestämmelsen har uppskattats till mellan 160 000 – 950 000 kronor per företag, vilket för hela marknaden skulle innebära en total kostnad på mellan 22,4 – 133 miljoner kronor. Det rör sig i praktiken troligen om en överskattning av den totala kostnaden då det förekommer elhandelsföretag som bedömt att de redan uppfyller bestämmelsen. Eftersom flera elhandelsföretag även ingår i en koncern med andra elhandelsföretag förväntas den totala kostnaden begränsas genom gemensam it- och fakturautveckling.

Påverkan på konkurrensförhållanden

En reglering av hur priset ska presenteras på fakturan förväntas leda till en stärkt konkurrenssituation på elhandelsmarknaden. Genom att samma typer av kostnader heter likadant på alla fakturor minskar möjligheterna att särskilja sig från konkurrenter genom att dela upp och/eller namnge elpriset på olika sätt, vilket i stället främjar konkurrens på ett sätt som skapar värde för marknaden. Det minskar också möjligheten för aktörer som använder sig av oschyssta affärsmetoder att använda fakturabeloppen för att vilseleda konsumenter, vilket ger en mer rättvis konkurrenssituation gentemot de aktörer som tillämpar schyssta affärsmetoder.

Målet med bestämmelserna är att ökad jämförbarhet, transparens och kontrollerbarhet ska leda till mer välinformerade och aktiva konsumenter, vilket i sin tur förväntas leda till ett ökat förtroende för marknaden och en stärkt konkurrenssituation.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företagen än vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Vissa av de mindre elhandelsföretagen kan komma att påverkas proportionerligt hårdare av de kostnader som en reglering skulle medföra. Vid exempelvis rörlig avtalsform beräknas pris och totalkostnad i efterhand, det vill säga efter att elanvändningen skett, och Ei anser att det är högst rimligt att som konsument få preciserat i detalj vad man betalar för och vilken förbrukning man har haft. Detta gäller för samtliga avtalsformer men blir särskilt viktigt när det totala priset bestäms i efterhand. Vidare anser Ei att detta bör gälla alla elhandelsföretag, även de mindre företagen eftersom alla konsumenter bör ha rätt att få tillgång till informationen. Denna ökade transparens bör gälla samtliga elhandelsföretag för att inga konsumenter ska exkluderas från informationen. Vid ett undantag skulle konsumenter kunna tolka avsaknaden av information om gällande priser hos små företag som en brist och välja företag som valt att ge information om gällande priser i stället. Ei föreslår därför inga undantag för små elhandelsföretag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelserna förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. Löpande kostnader förväntas även för tillsynsinsatser och frågor från elhandelsföretag och allmänheten. Dessa kostnader bedöms bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

11.7 Miljömässiga konsekvenser

Bestämmelserna förväntas inte leda till några direkta miljömässiga konsekvenser.

11.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några direkta sociala konsekvenser av bestämmelserna.

12 Information om leveransavtal till konsumenter

Information om leveransavtalet

4 kap. 5 §

Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören ange namnet på konsumentens leveransavtal på sin webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i sin applikation som kräver konsumentens inloggning. I direkt anslutning till avtalsnamnet ska elleverantören ange följande:

- hur ofta priset per kilowattimme ändras, och
- om konsumenten kan påverka sina kostnader genom att använda el en viss tid på dygnet.

Informationen ska vara tydlig och begriplig.

Allmänna råd

Med *i direkt anslutning* avses exempelvis direkt efter eller under avtalets namn.

Med *tydlig och begriplig* menas att informationens utformning och innehåll är lätt att uppfatta och förstå.

Informationen kan exempelvis utformas enligt följande:

- Priset per kilowattimme är detsamma under avtalets bindningstid. Du kan påverka dina kostnader genom att använda mindre el. Du kan däremot inte påverka dina kostnader genom att använda el när den är billigare.
- Priset per kilowattimme ändras varje månad. Du kan påverka dina kostnader genom att använda mindre el. Du kan däremot inte påverka dina kostnader genom att använda el när den är billigare.
- Priset per kilowattimme ändras varje timme baserat på gällande spotpriser. Du kan påverka dina kostnader både genom att använda mindre el och genom att använda el när den är billigare.
- Priset per kilowattimme ändras varje kvart baserat på gällande spotpriser. Du kan påverka dina kostnader både genom att använda mindre el och genom att använda el när den är billigare.

12.1 Problem- och målformulering

Konsumenter är många gånger omedvetna om vilken typ av elavtal de har och hur ofta priset ändras. Detta gäller främst rörliga avtal där priset per kilowattimme ändras varje månad men även så kallade förvaltade eller portföljavtal. För att en konsument ska kunna utnyttja sin flexibilitetspotential krävs att konsumenten har ett avtal där priset per kilowattimme ändras flera gånger under samma dygn. Frågor och klagomål till Ei vittnar om att den, bland hushåll, mycket vanliga avtalsformen Rörligt pris (månadsbaserat) ofta misstas för att vara ett timprisavtal.²⁷ Konsumentverket framhöll också i sin granskning av elhandelsföretagens prisinformation för rörliga avtal att många olika begrepp används för att beskriva priset, och att vissa begrepp kan vilseleda konsumenterna till att tro att de betalar spotpris, trots att så inte är fallet.²⁸ Ei konstaterar att

²⁷ Ei R2023:04, Konsumenter och efterfrågeflexibilitet – En nulägesbeskrivning och åtgärdsförslag för ökad flexibilitet, 2022.

²⁸ Konsumentverket, Granskning av prisinformation på webbplats och faktura, 2022. [Granskning av prisinformation på webbplats och faktura \(konsumentverket.se\)](#) (hämtad 2023-06-27)

elhandelsföretagens benämningar av elavtal och informationen om prissättning orsakar förvirring hos konsumenterna.

Målet med föreskrifterna är att förtydliga för konsumenterna vilken typ av elavtal de har och att öka kunskaperna om hur de kan påverka sina kostnader genom att använda mindre el och använda el när den är billigare. Tydlighet och ökad kunskap förväntas bidra till att konsumenterna fattar mer välinformerade beslut och blir mer aktiva.

12.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att konsumenterna ska informeras om vilken typ av elavtal de har riskerar kunskaps-spridningen och förståelsen för elavtal och elmarknaden att stanna av. Det finns då en väsentlig risk att många konsumenterna blir inaktiva på en marknad som bygger på att konsumenterna är välinformerade och aktiva. Risken utan reglering är att konsumenterna blir än mer inaktiva vilket skulle försvåra rätt val av elavtal.

12.3 Alternativa lösningar

Ei har övervägt flera olika alternativa utformningar. Ett alternativ är att regleringen skulle omfatta samtliga elanvändare i stället för bara konsumenterna. Ei gör dock bedömningen att en sådan reglering skulle gå för långt. Problembilden som beskrivits gäller till största del konsumenterna och inte till exempel näringsidkarna.

Ett alternativ är att reglera avtalsnamnen vilket skulle innebära att elhandelsföretagen inte längre får benämna sina avtal som de vill. Olika avtalstyper skulle enligt detta alternativ behöva definieras i föreskrifterna, till exempel månadsprisavtal eller timprisavtal. Problemet med detta alternativ är att en sådan reglering skulle påverka elhandelsföretagens marknadsföring av sina produkter. Regleringen skulle dessutom med lätthet kunna kringgås genom att elhandelsföretagen börjar sälja avtal som inte omfattas av regleringen. Ett annat alternativ är att komplettera avtalsnamnen med benämningar som beskriver avtalsformen. Även detta alternativ riskerar dock att kunna kringgås på samma sätt som alternativet ovan. Ett gemensamt problem för båda dessa alternativ är att det finns en stor variation bland avtalen, varför det är mycket komplicerat att i föreskrifter definiera och benämna alla olika avtalsformer.

12.4 Beskrivning av förslaget

Enligt 9 § 6 förordning om leverans av el och aggregeringstjänster ska elhandelsföretag lämna information på elanvändares fakturor om vilket leveransavtal som tillämpas.

Ei föreslår i föreskrifterna att namnet på konsumentens leveransavtal ska framgå på elleverantörens webbplats som kräver konsumentens inloggning eller i elleverantörens applikation som kräver konsumentens inloggning och att det i direkt anslutning till namnet även ska framgå hur ofta priset per kilowattimme ändras. Informationen ska således bara lämnas där det krävs konsumentens inloggning. Det ska även framgå om konsumenten kan påverka sina kostnader genom att använda el en viss tid på dygnet.

Till föreskriften finns ett allmänt råd som innehåller exempel på hur informationen kan utformas och vad som menas med *i direkt anslutning* samt *tydlig och begriplig*. Med *i direkt anslutning* avses exempelvis att informationen kan lämnas direkt efter eller under avtalets namn. Med *tydlig och begriplig* menas att informationens utformning och innehåll är lätt att uppfatta och förstå.

12.5 Överensstämmelse med EU-regler

Elmarknadsdirektivet reglerar inte att elhandelsföretagen ska informera konsumenter om hur ofta priset per kilowattimme ändras och om de kan påverka sina kostnader genom att använda el en viss tid på dygnet. Ei bedömer därför att den nu föreslagna regleringen i föreskrifterna går längre än vad bilaga I i elmarknadsdirektivet kräver.

Reglerna i direktivet är minimikrav, vilket gör att det finns möjlighet att utvidga kraven till gagn för konsumenterna så länge de är proportionerliga och inte strider mot syftet med direktivet. Ei gör bedömningen att det inte strider mot direktivet och inte betungar elhandelsföretagen i onödan att kräva att de ska lämna denna typ av information till konsumenter.

Kravet strider inte heller i övrigt mot EU-rätten.

12.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushåll/konsumenter

Bestämmelsen förväntas öka konsumenternas möjligheter att förstå vilket elavtal de har. Det förväntas leda till positiva konsekvenser för de som med stöd av informationen antingen byter elavtal till en avtalsform som passar bättre och/eller med stöd av informationen börjar sänka sina elkostnader genom energieffektivisering eller flexibel elanvändning.

Att elhandelsföretag i anslutning till avtalets namn även ska ange hur ofta priset ändras och om konsumenten kan påverka sina kostnader genom att använda el en viss tid på dygnet förväntas få konsekvenser för hushållen. Hur stora konsekvenserna förväntas bli varierar beroende på hushållens inställning till att bli flexibla i sin elanvändning och på vad de väljer för elavtal. I Tabell 1 nedan presenteras en översikt av de potentiella ekonomiska konsekvenserna för hushåll som får informationen beroende på deras inställning till efterfrågeflexibilitet och vad de har för avtalstyp.

Tabell 1 - Konsekvenser av information om efterfrågeflexibilitet

	Hushåll som redan är flexibla	Hushåll som inte är flexibla men är öppna för att bli det	Hushåll som inte är och inte vill/kan bli flexibla
Hushåll med timprisavtal²⁹	Marginella konsekvenser	Sparar pengar genom att bli flexibel	Marginella konsekvenser
Hushåll som inte har ett timprisavtal	Sparar pengar genom att byta till ett timprisavtal	Sparar pengar genom att bli flexibel och byta till ett timprisavtal	Marginella konsekvenser

De hushåll som redan är flexibla i sin elanvändning men inte har ett timprisavtal kan göra besparingar genom att byta till ett timprisavtal. Det rör sig exempelvis om kunder som har ett månadsbaserat rörligt avtal men som tror att de har ett timprisavtal. Genom att de uppmärksammas på att de inte sparar pengar genom att vara flexibla i sitt nuvarande avtal kan de byta till ett timprisavtal och göra besparingar.

²⁹ Utöver traditionella timprisavtal som prissätts genom att ett påslag läggs på spotpriset finns även kombinerade avtal där en del av förbrukningen prissätts som ett timprisavtal och en annan del prissätts på ett annat sätt. Även de avtalstyperna kan generera besparingar även om de inte nämns specifikt i resonemangen här.

De hushåll som inte är flexibla men är öppna för att bli det har potential att spara pengar genom att få informationen. Dels genom att de med timprisavtal påminns om att de kan spara pengar genom att flytta sin förbrukning, dels genom att de med andra avtalstyper får information om potentialen med timprisavtal och därför byter avtalsform och ändrar sitt förbrukningsmönster.

De som redan är flexibla i sin elanvändning och har ett timprisavtal får inga direkta konsekvenser av förslaget. Inte heller de hushåll som saknar förmåga eller vilja att bli flexibla förväntas få några direkta konsekvenser. Visserligen förväntas en viss positiv prisseffekt för elmarknaden i stort om efterfrågan på el minskar under de dyra timmarna, men effekten för en enskild konsument för denna enskilda bestämmelse förväntas bli marginell. Kostnaden för elhandelsföretagen att implementera bestämmelsen skulle kunna föras över som en kostnad till hela kundkollektivet. Kostnaden för ett enskilt hushåll bedöms dock bli marginell.

Det är svårt att bedöma hur många som kommer att bli flexibla eller byta till ett timprisavtal tack vare att de får information om hur deras avtal prissätts. Hur stor besparingspotentialen blir av att bli flexibel i sin elanvändning varierar beroende på flera variabler så som uppvärmningsform och hur stora prisvariationerna blir på elmarknaden. Ei har i ett räkneexempel³⁰ för ett småhus i elområde 4 med en årsförbrukning på cirka 23 600 kWh räknat ut en årlig besparing på 3 675 kronor för perioden augusti 2021 – juli 2022. Beräkningen bygger bland annat på att hushållets uppvärmningssystem flyttar delar av sin elförbrukning till billigare timmar.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Bestämmelsen berör de cirka 140 elhandelsföretag som säljer el till konsumenter.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att elhandelsföretag i anslutning till avtalets namn även ska ange hur ofta priset ändras och om konsumenten kan påverka sina kostnader genom att flytta sin förbrukning förväntas få konsekvenser för elhandelsföretagen. Initiala kostnader förväntas uppstå för att ta fram informationen och att sedan föra in den på elanvändarnas inloggning på webbplatser eller i applikationer. Då Ei har gett

³⁰ <https://ei.se/om-oss/nyheter/2022/2022-09-20-efterfrageflexibilitet--hur-kan-det-sanka-mina-elkostnader> (hämtad 2023-09-07).

förslag på hur godtagbara formuleringar kan se ut bedöms kostnaderna bli marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Att konsumenter får tydligare information om hur deras elavtal prissätts förväntas ge dem bättre förutsättningar att välja rätt elavtal, vilket bedöms ge mer rättvisa konkurrensförhållanden på elhandelsmarknaden där konsumenter i något högre utsträckning väljer elavtal baserat på en mer korrekt uppfattning av hur de prissätts.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag utöver vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

Att konsumenter får tydligare information och en större chans att förstå hur deras elavtal prissätts är viktigt oavsett hur stort elhandelsföretag de köper sin el av. Bestämmelsen bedöms dessutom inte bli särskilt betungande för varken de små eller stora elhandelsföretagen. Det är därför inte aktuellt att göra några undantag eller anpassningar av bestämmelsen för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen och för frågor från elhandelsföretag och elanvändare. Kostnaderna för Ei bedöms bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

12.7 Miljömässiga konsekvenser

Om elanvändarna i större utsträckning blir flexibla i sin elanvändning så förväntas det leda till positiva miljömässiga konsekvenser i form av minskade utsläpp och/eller miljöintrång från olika typer av kraftverk och byggnation av elnät.

12.8 Sociala konsekvenser

Att elanvändarna får tydligare information om sitt elavtals prissättning och möjligheterna att påverka sina elkostnader förväntas öka tillgängligheten och göra

det lättare för dem att ta del av information från sina elhandelsföretag och vara delaktiga på elhandelsmarknaden.

13 Information om konsumenters rättigheter

Information om konsumenters rättigheter

4 kap. 6 §

Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören lämna information till konsumenten om konsumentens rättigheter som åtminstone omfattar följande bestämmelser:

9 kap. 11–12, 14–16, 17, 21, 23–24, 26–27, 29, 31, 33 §§ och 11 kap. 2–4, 6, 9–10 §§ ellagen (1997:857) och 6–7, 12, 14 §§ förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster och 3 kap. 7 § dessa föreskrifter.

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Allmänna råd

Informationen kan utformas i enlighet med de exempel som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter.³¹

Med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

13.1 Problem- och målformulering

För att en konsument ska kunna ta tillvara sina rättigheter behöver den veta vilka rättigheter som den har enligt ellagen och förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Enligt 9 § 15 i förordningen ska elhandelsföretag informera konsumenter om deras rättigheter. Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elhandelsföretagets webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den. Av förordningen framgår dock inte specifikt vilka rättigheter som elhandelsföretagen ska informera om. Målet är att genom föreskrifter säkerställa att konsumenter får den information som de behöver och har rätt till samt att informationen om konsumenternas rättigheter är likartad hos elhandelsföretagen. Genom allmänna råd kan Ei också ge exempel på hur informationen kan utformas.

³¹ Se bilaga 1 i slutet av konsekvensutredningen.

13.2 Nollalternativet

Om det inte regleras vilka rättigheter som elhandelsföretagen ska informera konsumenterna om finns det en risk att konsumenterna inte får en heltäckande bild av sina rättigheter och att elhandelsföretagen väljer att informera om olika rättigheter. Det är viktigt att konsumenterna alltid kan ta del av sina rättigheter och att samma information lämnas av alla elhandelsföretag.

13.3 Alternativa lösningar

Ei har övervägt alternativet att föreskrifterna bara skulle omfatta de rättigheter som framgår av direktivet, det vill säga färre rättigheter. Problemet med detta alternativ är att det hade saknats information om viktiga rättigheter.

13.4 Beskrivning av förslaget

Ett elhandelsföretag ska lämna information om konsumentens rättigheter på fakturor, enligt 9 § 15 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Ei föreslår att det i föreskrifterna specificeras vilka rättigheter som elhandelsföretagen ska informera konsumenterna om.

Elhandelsföretag ska ha en skyldig att informera om följande bestämmelser i ellagen, förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster samt den nu föreslagna föreskriften:

- Byte av elhandelsföretag. (9 kap. 11–12 §§ ellagen)
- Elhandelsföretags leveransskyldighet och mottagningsplikt. (9 kap. 14–16 §§ ellagen)
- Dynamiska elpriser. (9 kap. 17 § ellagen)
- Uppgifter i elavtalet. (9 kap. 21 § ellagen)
- Information om ändrade avtalsvillkor. (9 kap. 23 § ellagen)
- Fakturering. (9 kap. 24 och 27 §§ ellagen, 6–7 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)
- Betalningssätt. (9 kap. 29 § ellagen)
- Aggregeringstjänster m.m. (9 kap. 26, 31, 33 §§ ellagen)

- Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning. (12 och 14 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster samt 3 kap. 7 § EIFS 2024:X)
- Avbrytande av elöverföring. (11 kap. 2-4, 6, 9-10 §§ ellagen)

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elhandelsföretagets webbplats eller i elhandelsföretagets applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den. Att länka till en annan webbplats där lagar och förordningar finns i sin helhet uppfyller inte informationskravet eftersom det kan vara svårt för konsumenterna att utan sorteringshjälp veta vilka regler som är relevanta.

Till föreskriften finns ett allmänt råd där det framgår att med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elhandelsföretagets webbplats eller applikation. Det krävs inte någon direktlänk till informationen. De allmänna råden hänvisar även till en bilaga som innehåller exempel på hur informationen kan utformas.

13.5 Överensstämmelse med EU-regler

I elmarknadsdirektivet artikel 10.3 (h) anges att konsumenter ska få information om sina rättigheter på fakturor eller på elhandelsföretagens webbplatser.

Ei gör bedömningen att föreskriften endast förtydligar vilken information som ska lämnas och att föreskriften inte ställer högre krav på elhandelsföretagen än vad elmarknadsdirektivet kräver. Föreskriften stämmer därmed väl överens med kravet i elmarknadsdirektivet och strider inte heller i övrigt mot EU-rätten.

13.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushåll/konsumenter

Genom att Ei:s föreskrifter förtydligar vilka konsumenträttigheter som ska finnas på elhandelsföretagens fakturor eller webbplatser minskar risken för hushållen att gå miste om viktiga rättigheter kopplat till deras elavtal. Det förväntas leda till positiva ekonomiska konsekvenser för konsumenter som annars exempelvis hade fått avtalsvillkor ändrade på ett sätt som inte är tillåtet och som utan informationen på elhandelsföretagets faktura eller webbplats hade gått obemärkt förbi.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör de cirka 140 elhandelsföretag som säljer el till konsumenter.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att information om konsumenters rättigheter ska finnas på fakturan eller på elhandelsföretagens webbplatser om en tydlig hänvisning finns på fakturan regleras i 9 § förordning om leverans av el och aggregeringstjänster. Informationen kan dock komma att behöva uppdateras så att de bestämmelser som Ei föreskriver om finns med i informationen. Eftersom det rör sig om en uppdatering av information som redan ska finnas bedöms kostnaden för elhandelsföretagen bli marginell.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Bestämmelsen förväntas få en viss positiv effekt på elhandelsmarknadens konkurrensförhållanden. Eftersom alla konsumenter får en mer enhetlig information om sina rättigheter minskar möjligheterna för elhandelsföretag att påverka sina konkurrensförutsättningar genom att anpassa informationen om konsumenträttigheter på ett sådant sätt som får det egna avtalet att se mer fördelaktigt ut, vilket i sin tur förväntas ge en något mer rättvis konkurrenssituation.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag.

Särskild hänsyn till små företag

Ei bedömer att det inte är aktuellt med någon särskild hänsyn till små företag. Att information om konsumenters rättigheter ska finnas på fakturan eller elhandelsföretagens webbplats, om en tydlig hänvisning finns på fakturan, regleras i 9 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. I förordningen lämnas inget utrymme för undantag för små företag. De kostnader för elhandelsföretagen som följer av Ei:s kompletterande föreskrift förväntas dessutom bli marginella även för små företag. Därutöver bedömer Ei att konsumenter bör få likvärdig information om sina rättigheter oavsett hur stort elhandelsföretag konsumenten köper sin el av.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad

förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen och för frågor från elhandelsföretag och elanvändare. Sammantaget bedöms dock konsekvenserna för Ei bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

13.7 Miljömässiga konsekvenser

Ei har inte identifierat några miljömässiga konsekvenser av bestämmelsen.

13.8 Sociala konsekvenser

Att konsumenter får viktig information om sina rättigheter tillhandahållet på ett lättillgängligt sätt direkt från sitt elhandelsföretag förväntas öka tillgängligheten och göra det lättare för dem att förstå sina rättigheter och vara delaktiga på elhandelsmarknaden.

14 Information till konsumenter om oberoende instans för tvistlösning utanför domstol

Information om oberoende instans för tvistlösning utanför domstol

4 kap. 7 §

Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören lämna information till konsumenten om Allmänna reklamationsnämnden som är en oberoende instans för tvistlösning utanför domstol. Elleverantören ska också lämna information om kontaktuppgifter till Allmänna reklamationsnämnden. Med kontaktuppgifter avses åtminstone webbplats och postadress.

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Allmänna råd

Med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

14.1 Problem- och målformulering

Av 9 § 16 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster framgår bland annat att konsumenter ska få information om oberoende tjänster för tvistlösning samt kontaktuppgifter för sådan verksamhet. Det framgår dock inte till vilka

tjänster för tvistlösning det ska hänvisas till. För att säkerställa att konsumenter får korrekta kontaktuppgifter till *oberoende* tjänster för tvistlösning kommer det att förtydligas i föreskrifterna.

14.2 Nollalternativet

Om det inte regleras vilka tjänster för tvistlösning elhandelsföretagen ska hänvisa till riskerar konsumenter även fortsättningsvis att få information om tjänster för tvistlösning som inte är oberoende. Utan reglering kan det inte säkerställas att elanvändares rättighet enligt elmarknadsdirektivet tillgodoses.

14.3 Alternativa lösningar

Eftersom det av förordningen tydligt framgår att de tjänster för tvistlösning som elhandelsföretag ska informera om ska vara oberoende ser inte Ei något annat realistiskt alternativ än att föreskriva att information ska lämnas om Allmänna reklamationsnämnden.

14.4 Beskrivning av förslaget

Enligt 9 § 16 förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster ska konsumenter få information om oberoende tjänster för tvistlösning och om kontaktuppgifter för sådan verksamhet. Informationen ska lämnas på fakturan eller på elhandelsföretagets webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Ei föreslår att det i föreskriften förtydligas vad som avses med oberoende tjänster för tvistlösning för konsumenter samt kontaktuppgifter för sådan verksamhet. I föreskriften anges att med oberoende tjänster för tvistlösning avses Allmänna reklamationsnämnden som är en oberoende instans för tvistlösning utanför domstol. Med kontaktuppgifter för sådan verksamhet avses åtminstone webbplats och postadress.

Till föreskriften finns ett allmänt råd där det framgår att med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elhandelsföretagets webbplats eller applikation. Det krävs inte någon direktlänk till informationen.

14.5 Överensstämmelse med EU-regler

I elmarknadsdirektivets bilaga I punkten 1.2 (g) anges att slutkunder ska få information om sina rättigheter när det gäller tvistlösning utanför domstol, inklusive kontaktuppgifter för den enhet som ansvarar för tvistlösningen.

Ei gör bedömningen att föreskriften endast förtydligar vilken information som ska lämnas och att föreskriften inte ställer högre krav på elhandelsföretagen än vad elmarknadsdirektivet kräver. Föreskriften stämmer därmed väl överens med kravet i bilaga I till elmarknadsdirektivet och strider inte heller i övrigt mot EU-rätten.

14.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushåll/konsumenter

Att elanvändare ska få information om och kontaktuppgifter till oberoende tjänster för tvistlösning regleras redan i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Att Ei föreskriver om att det är Allmänna reklamationsnämnden som ska hänvisas till för konsumenter är endast ett förtydligande för att underlätta för elhandelsföretagen. Ei bedömer därför att konsekvenserna för hushållen kommer att bli marginella.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör de cirka 140 elhandelsföretag som säljer el till konsumenter.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Att elanvändare ska få information om och kontaktuppgifter till oberoende tjänster för tvistlösning regleras redan i förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster. Att Ei föreskriver om att det är Allmänna reklamationsnämnden som ska hänvisas till för konsumenter är endast ett förtydligande för att underlätta för elhandelsföretagen. Ei bedömer att konsekvenserna för elhandelsföretagen kommer att bli marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Ei har inte identifierat någon påverkan på konkurrensförhållanden till följd av bestämmelsen.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag utöver vad som redan nämnts.

Särskild hänsyn till små företag

I förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster ges inget utrymme för undantag för små företag från att lämna information om oberoende tjänster för tvistlösning. Ei har heller inte identifierat något sådant behov.

Konsekvenser för offentlig sektor

Att det som regleras på förordningsnivå förtydligas i föreskrifter förväntas underlätta något för elhandelsföretagen att göra rätt och då även minska det eventuella behovet av tillsyn från Ei. Effekten bedöms bli marginell.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

14.7 Miljömässiga konsekvenser

Ei har inte identifierat några miljömässiga konsekvenser av bestämmelsen.

14.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några sociala konsekvenser av bestämmelsen.

15 Information till konsumenter om gemensam kontaktpunkt

Information om gemensam kontaktpunkt

4 kap. 8 §

Om en elanvändare är en konsument ska elleverantören lämna information till konsumenten om Konsumenternas energimarknadsbyrå som är Sveriges gemensamma kontaktpunkt där konsumenter kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, tillämplig rätt och tillgängliga mekanismer för tvistlösning i händelse av en tvist.

Informationen ska lämnas på konsumentens faktura eller på elleverantörens webbplats eller i elleverantörens applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Allmänna råd

Med *tydlig anvisning* avses att konsumenten hänvisas till en specifik namngiven sida på elleverantörens webbplats eller applikation.

15.1 Problem- och målformulering

Ei ska se till att det finns en gemensam kontaktpunkt där konsumenter av el och naturgas kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, lagstiftningen och möjligheter till tvistlösning.³² Konsumenternas energimarknadsbyrå har utsetts av Ei till att vara denna kontaktpunkt.

Konsumenter har rätt till att få information om den gemensamma kontaktpunkten enligt elmarknadsdirektivet.³³ Tidigare reglerades detta i 11 kap. 18 § ellagen. Denna bestämmelse upphörde dock att gälla den 1 juni 2023. För att säkerställa att konsumenter även fortsättningsvis får information om Konsumenternas energimarknadsbyrå kommer det att regleras i föreskrifterna.

15.2 Nollalternativet

Om det inte regleras att elhandelsföretagen ska informera om Konsumenternas energimarknadsbyrå riskerar konsumenterna att gå miste om informationen om den gemensamma kontaktpunkten. Utan reglering kan det inte säkerställas att elmarknadsdirektivets krav om att konsumenter ska få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, lagstiftningen och möjligheter till tvistlösning tillgodoses.

15.3 Alternativa lösningar

Eftersom det är reglerat i elmarknadsdirektivet i bilaga I punkten 1.2 (h) att informationen om den gemensamma kontaktpunkten ska finnas på elhandelsföretagens fakturor eller webbplatser har inga alternativa lösningar identifierats.

15.4 Beskrivning av förslaget

Ei föreslår att det i föreskriften regleras att elhandelsföretag ska informera konsumenter om Konsumenternas energimarknadsbyrå där de kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, tillämplig rätt och tillgängliga mekanismer för tvistlösning i händelse av en tvist. Informationen ska lämnas på

³² 7 § 3 förordning (2016:742) med instruktion för Energimarknadsinspektionen

³³ Artikel 10.3 (h) Direktiv (EU) 2019/944

konsumentens faktura eller på elhandelsföretagets webbplats eller i elhandelsföretagets applikation om det finns en tydlig anvisning på fakturan om var konsumenten kan hitta den.

Till föreskriften finns ett allmänt råd där det framgår att med *tydlig anvisning* avses att elanvändaren hänvisas till en specifik namngiven sida på elhandelsföretagets webbplats eller applikation. Det krävs inte någon direktlänk till informationen.

15.5 Överensstämmelse med EU-regler

I elmarknadsdirektivets bilaga I punkten 1.2 (h) anges att den gemensamma kontaktpunkt som avses i artikel 25 ska anges tydligt på slutkundernas fakturor, och vara klart åtskild från andra delar av fakturan och faktureringsinformationen.

Av artikel 25 framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att det inrättas gemensamma kontaktpunkter där kunderna kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, tillämplig rätt och tillgängliga mekanismer för tvistlösning i händelse av en tvist.

Ei gör bedömningen att föreskriften endast förtydligar vilken information som ska lämnas och att föreskriften inte ställer högre krav på elhandelsföretagen än vad elmarknadsdirektivet kräver. Föreskriften stämmer därmed väl överens med kravet i elmarknadsdirektivet och strider inte heller i övrigt mot EU-rätten.

15.6 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushåll/konsumenter

Att konsumenterna av sitt elhandelsföretag får en hänvisning till den gemensamma kontaktpunkten förväntas underlätta för dem att hitta till viktig information om sina rättigheter på elmarknaden. Det kan exempelvis handla om rättigheter om avtalsteckning, ångerrätt och elhandelsfakturor. Det förväntas i sin tur leda till positiva ekonomiska konsekvenser för konsumenter som hittar till kontaktpunkten och med dess stöd sänker sina elkostnader.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

Förslaget berör de cirka 140 elhandelsföretag som säljer el till konsumenter.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Bestämmelsen innebär kostnader för elhandelsföretagen för att infoga information om Konsumenternas energimarknadsbyrå på fakturan, eller på sin webbplats med en hänvisning på alla konsumentfakturor.

Krav på en hänvisning till den gemensamma kontaktpunkten fanns i ellagen fram till och med 31 maj 2023, och Ei bedömer det som sannolikt att de allra flesta elhandelsföretag har kvar hänvisningen. Eftersom hänvisningen dessutom kan kombineras med andra hänvisningar om exempelvis konsumenters rättigheter och oberoende tvistlösning bedöms kostnaderna för elhandelsföretagen bli marginella.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Ei har inte identifierat någon påverkan på konkurrensförhållanden till följd av bestämmelsen.

Annan påverkan på företag

Ei har inte identifierat någon annan påverkan på företag.

Särskild hänsyn till små företag

Kostnaderna kopplat till bestämmelsen förväntas bli marginella även för de små elhandelsföretagen. Ei har därför bedömt att det inte är aktuellt med några undantag för små företag.

Konsekvenser för offentlig sektor

Bestämmelsen förväntas leda till vissa initiala kostnader för Ei i form av informationsinsatser i samband med implementeringen. En viss löpande kostnad förväntas även för tillsynsinsatser kopplade till bestämmelsen och för frågor från elhandelsföretag och elanvändare. Baserat på erfarenheter kopplat till den i princip identiska bestämmelse i ellagen som upphörde att gälla 1 juni 2023 bedöms kostnaderna för Ei bli marginella.

Ei har inte identifierat några konsekvenser för offentlig sektor i övrigt.

15.7 Miljömässiga konsekvenser

Ei har inte identifierat några miljömässiga konsekvenser av bestämmelsen.

15.8 Sociala konsekvenser

Ei har inte identifierat några sociala konsekvenser av bestämmelsen.

16 Finansiering

De kostnader som bedöms uppstå för offentlig sektor handlar främst om information och tillsyn från Ei. Att informera om och bedriva tillsyn inom gällande regelverk är redan idag en del av Ei:s verksamhet. De informations- och tillsynsinsatser som följer av de nya föreskrifterna bedöms rymmas inom befintliga anslag.

17 Ikraftträdande och informationsinsatser

Föreskrifterna planeras träda i kraft den 1 januari 2025. Skälet till tidpunkten för ikraftträdandet är att elhandelsföretagen ska ha möjlighet att anpassa sig till föreskrifterna och göra nödvändiga ändringar i sina interna processer och datasystem.

Ei informerar alltid på sin webbplats om nya föreskrifter och ändringar i föreskrifter samt uppmanar aktörer, intressenter och elanvändare att prenumerera på Ei:s nyheter via webbplatsen. Vid behov kan Ei gå ut med riktade informationsinsatser.

18 Samråd

I arbetet med att utveckla föreskrifterna har Ei arbetat med en extern referensgrupp. Gruppen består av representanter från Affärsverken i Karlskrona, Billinge Energi, Bixia, Borlänge Energi, Energiföretagen Sverige, EON, Fortum, GodEl, Jämtkraft, Konsumenternas energimarknadsbyrå, Konsumentverket, Krafringen, Svensk Handel, Sveriges Allmännyttas, Telge Energi, Tibber, Umeå Energi, Vattenfall och Villaägarna.

Referensgruppen har träffats vid tre tillfällen. Under dessa möten diskuterades föreskrifternas innehåll och utformning. Deltagarna i referensgruppen har getts möjlighet att ta del av remissen och lämna synpunkter på förslaget.

Förslaget skickades ut på publik remiss till 19 utvalda remissinstanser under perioden från den 17 november 2023 till och med den 8 december 2023. Förslaget har även publicerats på Ei:s webbsida. Ei har mottagit remissvar av Villaägarnas Riksförbund, Konsumentverket, Energiföretagen Sverige, Vattenfall Eldistribution AB, Mälarenergi AB, Fortum Markets, Jämtkraft, E.ON, Mölndal Energi AB, Vattenfall AB och en privatperson.

Sammanställningen nedan visar föreskrifternas bestämmelser, var informationen eller uppgifterna ska placeras och var kravet på placeringen kommer ifrån. Av sammanställningen framgår att mycket information kan lämnas på elhandelsföretagens webbplatser om det finns en tydlig anvisning på fakturan var elanvändare kan hitta den. Det står elhandelsföretagen fritt att komprimera eller slå samman flera anvisningar, som till exempel "Under *Mina sidor* hittar du information om följande: ...", så länge den är tydlig. Information som kompletterar förordningen och som enligt föreskrifterna måste placeras på fakturan är information om elområde, efterfrågeflexibilitet och till viss del information om gällande priser (se blå markering nedan). Övriga krav på information på fakturan följer av förordningen.

Bestämmelser	Placering	Krav enligt
Elanvändare		
3 kap. 1 § Information om identifieringskod för leveranspunkten	På fakturan	9 § 5 förordningen
3 kap. 2 § Information om anvisade avtal	På fakturan	9 § 7 förordningen
3 kap. 3 § Information om jämförelseverktyg	På fakturan eller på webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan	9 § 10 förordningen
3 kap. 4 § Information om elområde	På fakturan	Ei:s föreskrifter
3 kap. 5 § Kontaktuppgifter till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder	På fakturan	10 § 2 förordningen
3 kap. 6 § Jämförelser med genomsnittlig elanvändare	På fakturan	10 § 3 förordningen
3 kap. 7 § Uppgifter om faktisk och historisk elförbrukning	Webbplats eller applikation, som kräver elanvändarens personliga inloggning	Ei:s föreskrifter
3 kap. 8 § Sammanfattning av avtalsvillkor	Webbplats eller applikation, som kräver elanvändarens personliga inloggning	Ei:s föreskrifter
3 kap. 9 § Information om efterfrågeflexibilitet	På fakturan	Ei:s föreskrifter

Bestämmelser	Placering	Krav enligt
Konsumenter		
4 kap. 1 § Information om gällande priser för elleverans	På fakturan	9 § 2 förordningen/Ei:s föreskrifter
4 kap. 2 § Information om gällande priser för elleverans	Se ovan	9 § 2 förordningen
4 kap. 3 § Information om gällande priser för elleverans	På fakturan eller på webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan	Ei:s föreskrifter
4 kap. 4 § Information om gällande priser för elleverans	På fakturan eller på webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan	Ei:s föreskrifter
4 kap. 5 § Information om leveransavtal	Webbplats eller applikation, som kräver elanvändarens personliga inloggning	Ei:s föreskrifter
4 kap. 6 § Information om konsumenters rättigheter	På fakturan eller på webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan	9 § 15 förordningen
4 kap. 7 § Information om oberoende instans för tvistlösning utanför domstol	På fakturan eller på webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan	9 § 16 förordningen
4 kap. 8 § Information om gemensam kontaktpunkt	På fakturan eller på webbplats om det finns en tydlig anvisning på fakturan	Elmarknadsdirektivet/Ei:s föreskrifter

19 Uppföljning

Ei i bedriver löpande tillsyn över ellagens bestämmelser samt tillhörande förordningar och föreskrifter. Ei får även löpande feedback från elanvändare och aktörer på elhandelsmarknaden. Med anledning av tillsynen och feedbacken får Ei löpande insyn i hur föreskrifterna följs och vilka konsekvenser de kan medföra. En tid efter att föreskrifterna trätt i kraft kommer Ei genom tillsyn undersöka om elhandelsföretagen följer föreskrifterna. Ei avser även att se över reglerna i föreskrifterna när ändringar i elmarknadsdirektivet kommer att träda i kraft.

20 Kontaktpersoner

Projektledare

Marie Larsson, marie.larsson@ei.se, 016-16 27 21

Sina Granath, sina.granath@ei.se, 016-542 91 38

UTKAST

Bilaga 1 Exempel på information om konsumenters rättigheter (Avsnitt 13 Information om konsumenters rättigheter)

Byte av elleverantör

Du kan byta elleverantör kostnadsfritt. Bytet ska genomföras inom tre veckor. (9 kap. 11 § ellagen)

Om du säger upp ett tidsbestämt elavtal med (helt eller delvis) fast pris innan bindings- eller uppsägningstiden har löpt ut kan elleverantören ha rätt att debitera dig en avgift för brutet avtal. Avgiften ska vara skälig och får inte överstiga elleverantörens direkta ekonomiska förlust som orsakas av uppsägningen. Avgiften får endast tas ut om det tydligt framgår av avtalsvillkoren att den får tas ut och vad den omfattar. (9 kap. 12 § ellagen)

Elleverantörens leveransskyldighet och mottagningsplikt

Elleverantören måste leverera el till dig tills du byter elleverantör eller slutar ta ut el. (9 kap. 14 § ellagen)

Du har rätt att få information 90 till 60 dagar innan ett tidsbestämt avtal löper ut. Av informationen ska det framgå när ditt avtal upphör att gälla, vilken uppsägningstid som gäller och vilket avtal du kommer få om du inte säger upp det nuvarande avtalet. (9 kap. 15 § ellagen)

Din elleverantör är skyldig att ta emot och betala för den förnybara el som du producerar om du är berättigad till skattereduktion för mikroproduktion och om du inte har ingått avtal med en annan elleverantör om att ta emot elen. (9 kap. 16 § ellagen)

Dynamiska elpriser

Du har rätt att få information om möjligheter, kostnader och risker med avtal med dynamiskt elpris innan du ingår ett sådant avtal. (9 kap. 17 § ellagen)

Uppgifter i elavtalet

Du har rätt att ta del av följande avtalsvillkor innan avtalet ingås eller bekräftas. Detta gäller även om avtalet ingås genom en mellanhand. (9 kap. 21 § ellagen)

1. elleverantörens namn, adress, telefonnummer och webbplats,
2. när avtalet träffas och vid vilken tidpunkt elleverantören planerar att påbörja

leveranserna,

3. den tid som avtalet löper på eller om det löper tills vidare,

4. vilka tjänster som avtalet omfattar,

5. elleverantörens åtagande,

6. villkoren för fakturering och betalning,

7. vad som gäller i fråga om förlängning av ett avtal som löper under en viss tid,

8. villkoren för uppsägning av avtalet och om avtalet kan sägas upp avgiftsfritt,

9. hur ersättningen beräknas vid uppsägning i förtid av ett avtal som löper under viss tid,

10. villkoren för ersättning om elleverantören inte uppfyller sitt åtagande enligt avtalet,

11. var det finns information om elleverantörens priser, övriga tjänster och villkor samt om konsumenträttigheter, och

12. hur tvistlösning utanför domstol inleds.

Information om ändrade avtalsvillkor

Innan elleverantören ändrar dina avtalsvillkor i ett avtal som löper tills vidare ska du informeras om det i ett särskilt meddelande senast två månader innan de nya villkoren börjar gälla. Du ska också informeras om din rätt att säga upp avtalet.

Om det är priset för elleveransen som ändras ska du få veta skälen till det. (9 kap. 23 § ellagen)

Fakturering

Faktureringen ska baseras på din elförbrukning men om ditt nätföretag inte har dina förbrukningsuppgifter ska du faktureras baserat på en uppskattad förbrukning. Du har rätt att faktureras minst varje kvartal. Du ska kunna få din faktura i elektronisk form. Elleverantören får inte ta betalt för att skicka en faktura till dig. (9 kap. 24 och 27 §§ ellagen, 6–7 §§ förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)

Betalningsätt

Elleverantören får ta ut en avgift för det betalningssätt som du har valt men avgiften får inte överstiga kostnaderna för användningen av betalningssättet. (9 kap. 29 § ellagen)

Aggregeringstjänster m.m.

Du ska, oberoende av ditt avtal med en elleverantör och utan dennes godkännande, kunna köpa och sälja andra eltjänster än elleverans. (9 kap. 31 § ellagen)

Elleverantören får inte ta ut oskäligen avgifter eller ställa oskäligen krav för att du har ett avtal om en aggregeringstjänst. Elleverantören ska på begäran lämna uppgifter om din historiska elförbrukning till ett företag som du utser. (9 kap. 26 och 33 §§ ellagen)

Uppgifter om faktisk och historisk förbrukning

Du ska utan kostnad få uppgifter om din elförbrukning via elleverantörens webbplats som kräver din inloggning eller applikation som kräver din inloggning. (12 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster och 3 kap. 7 § EIFS 2024:X)

Du ska också utan kostnad få uppgifter om historisk elförbrukning från elleverantören. Uppgifterna ska omfatta din elförbrukning från de föregående tre åren. (14 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)

Om du inte har en mätare som kan fjärravläsas ska du få uppgift om din elförbrukning från elleverantören minst var sjätte månad. Uppgifterna ska dock lämnas var tredje månad om du begär det eller har valt elektronisk fakturering. (12 § förordningen om leverans av el och aggregeringstjänster)

Avbrytande av elöverföring

Din el får stängas av endast om du har åsidosatt dina skyldigheter och det rör sig om ett väsentligt avtalsbrott. Du ska också ha uppmanats att vidta rättelse inom en skälig tid och ha informerats om att elen kan stängas av. Elen får inte stängas av om du har åtgärdat bristen inom den tiden. Om det finns anledning att befara att ett avbrott skulle medföra en personskada som inte är obetydlig eller en omfattande sakskada får din el inte stängas av. (11 kap. 2 § ellagen)

Om skälet till att din el ska stängas av är att du inte har betalat din elräkning finns ytterligare krav för att elen ska få stängas av. Elleverantören ska informera dig om vilka alternativ som finns för att undvika att elen stängs av. Du ska också ha

uppmanats att betala inom tre veckor från att du delgavs en betalningsuppmaning. Om skulden är tvistig, det vill säga om du har bestridit skulden, får din el inte stängas av förrän tvisten är löst. (11 kap. 3 § ellagen)

Om din el stängs av på begäran av din elleverantör utan att de nödvändiga förutsättningarna är uppfyllda har du rätt till ersättning för skador som orsakas av att elen stängs av. Sådant skadestånd omfattar ersättning för utgifter och inkomstbortfall samt för annan förlust på grund av avbrottet. Du måste meddela elleverantören om du har ett krav på ersättning inom två år från det att skadan inträffade. (11 kap. 6, 9–10 §§ ellagen)

UTKAST